

F01/AF(10.042)

Az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal elnökének
1208/1966./T.14./ ÁFTH számú

ú t a s í t á s a

a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek
fotogrammetriai eljárással történő felújítására és
földnyilvántartási adatainak rendezésére.

Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal

1966

1999 AUG +

1994 -11- 1 -

1378

10.042

2004. júli. - 0

Az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal elnökének

1208/1966. /T.14./ÁFTH számú

u t a s í t á s a

a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek fotogrammetriai eljárással történő felújítására és földnyilvántartási adatainak rendezésére.

1.§.

A belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek fotogrammetriai eljárással történő felújítására és földnyilvántartási adatainak rendezésére vonatkozó utasítást /a továbbiakban: Utasítás/ - az 1092/1954./XI.7./ Mt.h. számú határozat III.részének 1/b.pontjában, illetve a 37/1963./XII.24./ Korm.számú rendelet 49.§-ában foglalt felhatalmazás alapján - ideiglenes jelleggel kiadom.

2.§.

A belterületi és zártkerti kataszteri térképek felújítását és földnyilvántartási adatainak rendezését általában az Utasítás rendelkezései szerint kell végrehajtani. Kisebb területekre vonatkozó, továbbá az 1925.év után készített /1:2000 méretarányú/ kataszteri térképek felújítását csak akkor kell fotogrammetriai eljárással végezni, ha az gazdaságosabb, mint a hagyományos /földi/ térképfelújítási eljárás.

3.§.

Ha a feladat végrehajtásának sürgőssége, vagy egyéb körülmény a fotogrammetriai eljárás alkalmazását nem teszi lehetővé, a hagyományos /földi/ eljárás alkalmazásához az 1925 előtt készült kataszteri térképek esetén - ha a felújítandó terület 50 ha-nál nagyobb - az ÁFTH elnökének előzetes engedélyét kell kérni. Ugyancsak az ÁFTH elnökének előzetes engedélyét kell kérni az ideiglenes nyilvántartási térkép készítéséhez.

4.§.

Az Utasítás az ÁFTH megyei /fővárosi/ földmérési és földnyilvántartási felügyelőségei által végzendő munkákra vonatkozik. Egyéb földmérő szervekre az Utasítás műszaki jellegű rendelkezései hasonló munkáknál szintén kötelezők, míg földnyilvántartási vonatkozásban értelemszerűen és a községenként készítendő műszaki terv előírásai szerint kell eljárni.

5.§.

Az ÁFTH megyei /fővárosi/ földmérési és földnyilvántartási felügyelőségei, valamint a belterületi és zártkerti térképfelujitást fotogrammetriai eljárás alapján végző földmérő szervek az Utasítás alkalmazása közben szerzett tapasztalataik alapján észrevételeiket és módosító javaslatokat legkésőbb 1967. december 31-ig küldjék meg az ÁFTH-nak.

6.§.

Az Utasítás 1966. augusztus 15. napján lép hatályba. A fotogrammetriai eljárás alapján folyamatban levő azoknál a térképfelujitási és földnyilvántartási adatrendezési munkáknál, melyeknél a helyszíni eljárás a hatálybalépés időpontjáig nem kezdődött meg, az Utasításban foglalt tartalmi és pontossági előírásokat kell betartani. A tartalmi és pontossági előírások betartására - a földnyilvántartási adatrendezési munkák készülttségi fokától függően - az egyéb folyamatban levő munkáknál is törekedni kell.

B u d a p e s t , 1966. augusztus 6.

Antos Zoltán s.k.
az ÁFTH elnöke

Tsz.: 66/139. ÁFTH Budapest
Készült: 1400 példányban
Felelős kiadó: dr. Németh Lajos ÁFTH

1208/1966.sz.

Az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal elnökének

i d e i g l e n e s u t a s í t á s a

a belterületek és zártkertek kataszteri térképeinek fotogrammetriai eljárással történő felujítására és földnyilvántartási adatainak rendezésére.

I. Fejezet

ÁLTALÁNOS RENDELKEZÉSEK

1.§.

Az utasítás hatálya alá tartozó területek

/1/ Az utasítás végrehajtása szempontjából belterületnek, illetve zártkertnek minősül

a./ az Országos Építésügyi Szabályzat /a továbbiakban: OÉSZ/ I.kötetének 6.§-a szerinti központi és egyéb belterület, továbbá 10.§-ának /2/ bekezdése szerint fejlesztendő külterületi településnek az a beépítésre szánt területe, amelyet jogerős államigazgatási határozat belterületté nyilvánított /a továbbiakban együtt: belterület/;

b./ a 16/1959. /V.30./FM sz. rendelet 17.§-a alapján a földrendezési eljárás alkalmával /vagy azóta/ az illetékes államigazgatási szerv jogerős határozattal zártkertnek kijelölt.

/2/ A térképfelujítást és a földnyilvántartási adatok rendezését a belterület, illetve zártkert teljes egészére végre kell hajtani.

/3/ A belterület és zártkert határvonalának bizonytalan minősítése, vagy egyéb kétely esetén, az elsőfoku építésügyi hatóság /járási tanács vb. építésügyi osztálya/, illetve a járási tanács vb. mezőgazdasági osztályának véleményét kell kikérni. A földrendezésből a földrendezési határozat alapján belterületként kihagyott területek közül azokat, amelyeket később az építésügyi hatóság külterületté minősített - és minősítését jogerős határozattal is megerősítette - a belterülettel egyidejűleg mint külterületet /zártkertet/ kell feldolgozni.

2.8.

Vetületi rendszer

/1/ A térképfelujítást általában abban a vetületi rendszerben kell végrehajtani, amelyikben a kataszteri térkép eredetileg készült.

/2/ Az eredeti térkép vetületi rendszerétől akkor kell eltérni, ha

a./ a külterületek új térképei 1957 -ta már más vetületi rendszerben készültek;

b./ a külterület felujítása még nem történt meg, de valószínű, hogy annak felujítása, illetve új felmérése eltér a régi térképek vetületi rendszerétől.

/3/ A /2/ bekezdésben felsorolt esetekben a felujítást abban a vetületi rendszerben kell végezni, amelyben a környező területek felujított, vagy új felmérésű térképei rendelkezésre állnak, vagy készítésüket tervezik.

/4/ Ha a feldolgozandó terület kataszteri térképei különböző vetületi rendszerűek /határátcsatolás, községegyesítés/, a felujítás során azonos /egységes/ vetületi rendszerre kell áttérni.

/5/ Vetület nélküli rendszerben készült térképek felujítását kerülni kell. Ilyen területeken általában új felmérést célszerű végezni.

3.8.

Méretarány

/1/ A felujítást általában abban a méretarányban célszerű készíteni, amelyben a felujítandó térkép eredetileg készült.

/2/ A felujítandó térkép méretarányától való eltérés akkor indokolt, ha

a./ a külterületen előzőleg 1:2000, illetve 1:4000 méretarányban új felmérés történt;

b./ a külterületen 1:2000, vagy 1:4000 méretarányú térképfelújítás történt, vagy várható;

c./ ha a felújítás előtt végrehajtott alappontkarbantartási és jelölési munka a fotogrammetriai feldolgozáshoz elegendő illesztőpontot biztosít /illetve annak kiegészítése csak kis idő- és költségárfordítást igényel/, így a fotogrammetriai munka illesztőpontok alapján végezhető és a régi kataszteri térkép változatlan vonalai a felújítás méretarányának megfelelő pontossági követelményt várhatóan kielégítik;

d./ Az eredeti méretarányban zsufolt, nehezen áttekinthető lenne a térkép, így az egységes nyilvántartás vezetését nehezítené;

e./ a felújítandó térkép 1:1440 /esetleg 1:720/ méretarányban készült, végül

f./ ha a belterület felújítandó térképei eltérő méretarányúak.

/3/ A /2/ bekezdésben felsorolt esetekben a következők szerint kell eljárni:

a./ A /2/ bekezdés a./pontja esetében általában 1:2000 méretarányú új felmérésre kell törekedni;

b./ a /2/ bekezdés b./pontja esetében 1:2000 méretarányú felújítást kell végezni;

c./ a /2/ bekezdés c./ és f./ pontjai esetében megbízható geodéziai alapon a felújítandó térkép egyes részadatainak felhasználásával 1:2000 méretarányú - a szükséges mértékben - új felméréssel kiegészített térképfelújítást kell végezni;

d./ a /2/ bekezdés d./ és e./pontja esetében - szükség szerint illesztőpontok alapján - 1:2000 méretarányban kell a felújítást végezni.

/4/ A felújítandó térkép méretarányára - megfelelő indokolással - az ÁFTH megyei /fővárosi/ földmérési és földnyilvántartási felügyelőség /a továbbiakban: felügyelőség/ vezetőjének kell javaslatot tennie a légifényképező repülés igénylésekor. Jóváhagyása az ÁFTH jogköre.

4/A.§.

Szelvényrendszer

/1/ A térképfelújításokat általában a felújítandó térképek szelvényrendszerének megfelelően kell végezni.

/2/ Az eredeti térképek szelvényrendszerétől akkor kell eltérni, ha a térképfelújítást az eredetitől eltérő méretarányban, vagy vetületi rendszerben végzik.

/3/ A /2/ bekezdés szerinti esetben a vonatkozó vetületi rendszernek és méretaránynak megfelelő országos szelvényhálózatot kell alkalmazni.

/4/ Ha a térképfelújítással érintett egész terület, illetve zártkert, vagy különálló terület egység egy térképszelvényen elfér, szelvénykeret eltolást lehet alkalmazni. Egyúttal csatlakozó töredékszelveket szelvénykeret eltolással szintén össze lehet másolni. Az összevont szelvény méretének azonosnak kell lenni az alkalmazott méretaránynak megfelelő szelvény nagysággal.

/5/ Ha a felújítandó /vagy új felmérés alapján készülő/ belterületi és zártkerti térképek méretaránya megegyezik a külterületi új felmérésű, vagy felújított térképek méretarányával, akkor a belterületet és zártkertet - amennyiben a térképek méretváltozása lehetővé teszi - a már meglévő térképszelvényeken kell ábrázolni.

4/B.§.

Mértékegység, azonosítás

/1/ A belterület területi adatait méterrendszerben kell meghatározni, illetőleg kimutatni.

/2/ Ugyancsak méterrendszerben kell meghatározni a zártkert területi adatait azokban a községekben, amelyek külterületének térképfelújítása, új felmérése már megtörtént és a zártkerti, valamint a többi külterületi földrészletek számának figyelembevételével a földnyilvántartási munkarészek újbóli elkészítése gazdaságos.

/3/ A község egész határára kiterjedő térképfelujítás, új felmérés egyidejű végzése esetében az új földnyilvántartási munkarészeket - a zártkerti és külterületi földrészletek arányának figyelembe vétele nélkül - méterrendszerű területi adatokkal kell elkészíteni.

/4/ A zártkert területi mértékegységére vonatkozóan a felügyelőség vezetőjének a munka megkezdése előtt állást kell foglalnia; az egyéb földmérő szervek által végzendő térképfelujítás, új felmérés esetén állásfoglalását a műszaki terv véleményezésében kell közölnie a földmérő szervvel.

/5/ Méterrendszerű területi mértékegység esetén a hosszmeréseket méterben kell végezni.

/6/ A /2/ bekezdés hatálya alá nem tartozó zártkertek területi adatait öltrendszerben kell kimutatni.

/7/ A térképfelujítás előtti és utáni helyrajzi számok és területi adatok közötti kapcsolatot - a 15.§-ban részletezett - azonosítási jegyzék keretében kell biztosítani.

4/C.§.

A felujítás végrehajtásának alapelvei

/1/ A fotogrammetriai úton végzendő térképfelujítás alapja - a földi úton végzett felujításhoz hasonlóan - a régi kataszteri térkép.

/2/ A fotogrammetriai feldolgozáshoz a grafikus térképi adatokon kívül fotogrammetriai illesztőpontként felhasználandók a felujítandó térképek által ábrázolt területen levő vízszintes alappontok is.

/3/ Amennyiben a régi kataszteri térkép avultsága és a vízszintes alappontok hiánya, vagy kis száma az ebből pontosságú fotogrammetriai feldolgozást nem teszi lehetővé, fotogrammetriai, vagy helyszíni eljárással illesztőpontokat kell meghatározni.

5.§.

A felújított térkép tartalma

/1/ A felújított térképeknek tartalom szempontjából ki kell elégíteni mind az általános műszaki, mind a földnyilvántartási igényeket, tehát ábrázolni kell minden olyan adatot, amelyet a sikrajzi alaptérképnek tartalmazni kell.

/2/ Az /1/ bekezdésnek megfelelően ábrázolni kell:

- a./ a szelvényhálózatot és örkereszthálózatot;
- b./ a számszerűen meghatározott és a természetben állandósított alappontokat;
- c./ az állam- és államigazgatási határvonalakat /ha azok a felújítandó területet érintik/;
- d./ a belterületek, zártkertek elhatároló vonalait;
- e./ a földrészletek határvonalait;
- f./ az alrészletek és művelési ágak határvonalait;
- g./ az épületeket, építményeket, közlekedési vonalakat, magasfeszültségű távvezetéseket, valamint azok fontosabb tartozékait;
- h./ a folyókat, patakokat, csatornákat, természetes és mesterséges tavakat, forrásokat, közutakat, továbbá ezek fontosabb tartozékait;
- i./ a földrészletek helyrajzi számait, az alrészletek és művelési ágak jelöléseit;
- j./ az államigazgatási és földrajzi helyneveket, utcaneveket és egyéb megírásokat.

/A térkép tartalmára vonatkozó részletes előírásokat a 7. és 8.sz. mellékek tartalmazzák./

6.§.

Az ábrázolandó részletpontok /vonalak/ csoportosítása

/1/ A térképen ábrázolandó pontok /vonalak/ fontosságuk szerint, illetve annak megfelelően, hogy a természetben milyen szabatosan vannak megjelölve, négy csoportba sorolandók.

/2/ I.rendű részletpontok /elhatároló vonalak/

a./ a belterületi, zártkerti /esetleg más igazgatási/ határvonalak és azok töréspontjai;

b./ a földrészleteknek, közterülettel érintkező határvonalai és töréspontjai,

amennyiben állandó módon vannak megjelölve és természetbeni helyük 0,2 m-en belül megállapítható.

/3/ II.rendű részletpontok /elhatároló vonalak/

a./ a belterületi, zártkerti /esetleg más igazgatási/ határvonalak és azok töréspontjai;

b./ a földrészletek határvonalai és töréspontjai, amennyiben állandó módon vannak megjelölve és természetbeni helyük 0,2-0,4 m-en belül megállapítható, továbbá az épületek, építmények, műszaki létesítmények határvonalai és töréspontjai /egyes esetekben középpontjai/, valamint a szintezési alappontok.

/4/ III.rendű részletpontok /elhatároló vonalak/

a./ a belterületi, zártkerti /esetleg más igazgatási/ határvonalak töréspontjai;

b./ a földrészletek határvonalai és töréspontjai;

c./ a mesterséges létesítmények és természetes tereptárgyak határvonalai és töréspontjai /egyes esetekben középpontjai/,

amennyiben a természetbeni helyük 0,4 - 0,8 m-en belül megállapítható, továbbá a szőlő, kert, gyümölcsös művelési ág és a művelés alól kivett területek, illetve az ezeket ábrázoló alrészletek határvonalai és töréspontjai.

/5/ IV.rendű részletpontok /elhatároló vonalak/ a természetes tereptárgyak és mesterséges létesítmények bizonytalan, változó határvonalai, továbbá a /4/ bekezdésben nem szereplő művelési ágak /alrészletek/ határvonalai, illetve töréspontjai.

7.8.

A térképeken ábrázolt pontok és vonalak pontossága,
hibahatára

/1/ A felújított térképnek pontosság tekintetében ki kell elégítenie mind a műszaki, mind a földnyilvántartási igényeket, azaz alkalmasnak kell

lennie az egységes nyilvántartás vezetésére.

/2/ Az ábrázolás megbízhatóságának kimutatására a középhibát és a megengedett legnagyobb hibát /a továbbiakban: legnagyobb hiba/ kell alkalmazni. A legnagyobb hiba az a szélső érték /hibahatár/, amelynél nagyobb hiba a térképen nem lehet, illetve az azt meghaladó hibát minden esetben ki kell javítani.

/3/ A pontossági követelmények a következők:

	középhiba	legnagyobb hiba
a./ <u>új szerkesztés esetén:</u>		
keretméret	0,10 mm	0,2 mm
átlóméret	0,15 "	0,3 "
b./ <u>átfényképezés esetén:</u>		
keretméret	0,15 mm	0,3 mm
átlóméret	0,20 "	0,4 "
vonalvastagság	- "	0,3 "

c./ részletpontok összemérése esetén:

	Belterületen: 1:2000 ma-ban		Zártkertben: továbbá a belterületen 1:2880 ma-ban	
	közép- hiba	legnagyobb hiba	közép- hiba	legnagyobb hiba
I.r. részletpontoknál	$\pm 0,2$ mm	$\pm 0,4$ mm	$\pm 0,3$ mm	$\pm 0,6$ mm
II.r. - " -	$\pm 0,3$ "	$\pm 0,6$ "	$\pm 0,4$ "	$\pm 0,8$ "
III.r. - " -	$\pm 0,4$ "	$\pm 0,8$ "	$\pm 0,5$ "	$\pm 1,0$ "
IV.r. - " -	$\pm 0,6$ "	$\pm 1,2$ "	$\pm 0,75$ "	$\pm 1,5$ "

d./ részletpontok és alappontok /koordinátákkal meghatározott pontok/ összemérése esetén:

	középhiba	legnagyobb hiba
I.r. részletpontoknál	$\pm 0,4$ mm	$\pm 0,8$ mm
II.r. - " -	$\pm 0,5$ "	$\pm 1,0$ "

/4/ A /3/ bekezdés c./pontjában megadott hibahatárok a szomszédos - egymástól 200 m-nél közelebb levő - részletpontok és vonalak természetben mért, illetve térképről lemért eltéréseire vonatkoznak. Nagyobb távolságok esetén a megadott hibahatárok 200 m-enként 0,1 mm-rel növelendők.

/5/ Különböző rendű részletpontok összemérése esetén mindig az alsóbbrendű részletpontokra adott hibahatárt kell figyelembe venni.

/6/ Az alappontokhoz viszonyított pontosság ellenőrzésére csak I. és II. rendű részletpontokat szabad felhasználni.

II. Fejezet

ELŐKÉSZÍTÉS

8.§.

Légifelvételek biztosítása

/1/ Az ÁFTH vállalatai a különböző feladatokhoz készített filmek kézhezvétele után elkészítik a kontaktmásolatokat és azokból annyi küldenek meg a felügyelőségeknek, amennyi a légifényképezett területet hézag nélkül fedi. Az ÁFTH gondoskodik arról, hogy idegen szer^Vek részére készült légifelvételek kontaktmásolatai is a felügyelőségekhez kerüljenek. Régebbi légifelvételek kontaktmásolatait a KV az 52/64/1963. ÁFTH sz. utasítás alapján 1963 óta köteles volt elkészíteni és a felügyelőségek rendelkezésére bocsátani. Az esetleg elmaradt kontaktmásolatokat a felügyelőségek a KV-tól közvetlenül igényeljük. Az 1963 előtt készült légifelvételek kontaktmásolatainak elkészítését a felügyelőségek szükség esetén az ÁFTH-től kérjük.

/2/ A légifelvételek gazdaságos felhasználása, a különböző feladatokra való igénybevétel, illetve egyes feladatokra való kiválasztás biztosítása érdekében a felügyelőségek kötelesek a működési területükre eső légifelvételeket nyilvántartani. A nyilvántartás célszerű formája a fedőterületvázlat 1:25 000 m. térképszelvényekre helyezhető pauszlapokon. A fedőterületvázlaton fel kell tüntetni a fényképek által takart területet, a felvétel évszámát és nyilvántartási számát.

/3/ Öt évnél nem régebbi légifelvételeket - megfelelő képméretarány és képminőség esetén - a térképfelujításhoz fel kell használni.

/4/ A fotogrammetriai módszerrel tervezett munkákhoz szükséges új légifelvételeket a felügyelőség az ÁFTH-től évenként egyszer igényelheti. Az igénylés a következő év első és második félévére vonatkozóan két ütemre

bontandó és azt minden év augusztus 15-ig kell az ÁFTH-hoz beküldeni. Az igénylésnek tartalmaznia kell:

- a feldolgozandó község és terület megnevezését,
- a terület nagyságát kerek hektárban /vagy kat.holdban/,
- egyképes, vagy kétképes eljárást javasolnak.

/5/ Az első félévre igényelt légifelvételek még ugyanazon év második félévében felhasználásra tervezhetők, míg a második félévre igényelt felvételek előreláthatóan csak a rá következő év első felében állanak rendelkezésre. A felügyelőség a légifényképezésre vonatkozó igénylését előrelátással úgy állítsa össze, hogy a sorra kerülő munkáknál a légifelvételek időben biztosítva legyenek, de a túlzott igénylést a légifényképező kapacitás felesleges lekötése és a légifelvételek elavulása miatt kerülni kell.

/6/ A légifényképezés igényléséhez a felügyelőség csatoljon két példányban 1:25 000 ma-ú pauszvázlatot. A vázlatot ceruzával kell készíteni az 1:25 000 ma-ú térképszelvényeknek megfelelően és azokra illeszthetően. Ezen a feldolgozandó munkaterületet vastag vonalakkal körül kell határolni. A vázlaton fel kell tüntetni az 1:25 000 ma-ú szelvény számát, a munkaterület kataszteri szelvényhálózatát, a munkaterületre eső községek templomát, a községek nevét, továbbá néhány illesztésre alkalmas tereptárgyat /nagyobb folyók jellegzetes szakasza, hidak, pályaudvarok, közlekedési csomópontok stb./. A vázlat a repülési terv készítésére szolgál, ezért a repülési terv készítésére vonatkozó különleges kívánságait is közölje a felügyelőség. /A légifényképezés tervezésére vonatkozó szempontokat a 610/1966. /T.8./ÁFTH számmal kiadott Utmutató 12.fejezete tárgyalja./

/7/ Az igények alapján az ÁFTH a légifényképezésre intézkedik. Ha a légifényképezés nem lehetséges, a vonatkozó terület földi eljárással való feldolgozása végett az ÁFTH értesíti a felügyelőséget.

/8/ A feldolgozásra kerülő területekről az ÁFTH elkészítteti a repülési tervet és intézkedik a légifényképező repülések ütemezéséről. Az ütemezésről az ÁFTH értesíti a felügyelőséget és a repülési terv egy példányát megküldi.

Alappontok felkeresése, előrejelölése, illesztőpontmérés

/1/ A vízszintes alappontokat a fotogrammetriai feldolgozáshoz illesztőpontként kell felhasználni. Ezért a légifényképezésre kijelölt és ütemezett területen és annak mintegy 200 méteres csatlakozó sávjában a légifényképezést megelőzően az alappontokat fel kell keresni és el kell végezni a 224/1962. /T.20./ÁFTH sz. utasítás 8.§-ában előírt karbantartási munkát.

/2/ A megtalált pontok helyszinrajzát úgy kell elkészíteni, illetve kiegészíteni, hogy a légifényképen várhatóan jól látható közeli tereptárgyaktól, vonalaktól /fák, bokrok, vezetékek oszlopai, kerítések, km kövek, kerékvetők stb./ való távolság a helyszinrajzon fel legyen tüntetve. Az M-11-es nyomtatványon így elkészített helyszinrajzokról fénymásolatot kell készíteni és azt a koordináta jegyzékhez csatolva a fotogrammetriai feldolgozást végző vállalatnak kell megküldeni.

/3/ A kövel állandósított alappontokat úgy kell előkészíteni, hogy azok a készülő légifényképen láthatók legyenek. Ennek érdekében a 25 cm-es, vagy nagyobb méretű köveknél elegendő magának a kőnek élénk fehér színűre festése /valkiő, enyves mész, olajfesték stb./ és a kő körül kontraszt-fokozó alkalmazása. Kisebb méretű köveknél a követ ugyancsak le kell festeni és a fehér jelet 30 x 30 cm méretűre kell kiegészíteni /gipsz-szórással, mésztej-jel leöntött salak stb./.

/4/ Sikfotogrammetriai eljáráshoz végzendő pontkarbantartás alkalmával az alappont festésén kívül - mezőgazdasági művelés alatt álló területen - figyelemfelhívó jelet is célszerű alkalmazni. Ennek legalkalmasabb formája a kb. 1 m sugarú /2 m átmérőjű/ kb. 10 cm szélességű gipsz, vagy kőpor gyűrű létesítése az alappont körül. Ha a teljes körgyűrű létesítésére nincs lehetőség, elegendő a félkör kialakítása is.

/5/ Fedett helyen levő köveket külpontosan kell jelölni. Külpontosan célszerű jelölni azokat a köveket is, amelyeket a ferdén érkező /kb. 40-40°-os sugárkup/ fényképező sugarak elől fa, épület stb. eltakarhat. Az egy szalagtávolságon belüli külpontos jelöléseket célszerű már a jelölésekor az adott irányra ortogonálisan bemérni.

/6/ A légifényképezés bizonytalan időpontja miatt - tekintettel arra, hogy belterületben és zártkertben a részletek gazdagsága és határozottsága szükség esetén az utólagos illesztőpontmérés megkönnyíti - az alappontok felkeresésén és jelölésén tulmenően illesztőpont előrejelölést /vak jelölést/ nem kell alkalmazni. Alappontban szegény területen és ahol utólagos illesztőpontmérés szükséges, célszerű néhány egyszerűen meghatározható vakjelölést alkalmazni. A vakjelölések koordinátáit csak akkor kell meghatározni, ha azok a légifényképen láthatók és illesztőpontként felhasználásra kerülnek. Az illesztőpontok kiválasztását és meghatározását a 610/1966. /T.Ö./ÁFTH sz. Utmutatóban foglaltak szerint kell végezni.

/7/ A felkeresett alappontokról az előírt nyomtatványra két példányban koordináta jegyzéket kell készíteni. Ebben a meglevő /felkeresett/ alappontokat rendőségük szerint és ezen belül név-, illetve számsorrendben kell feltüntetni a magaspontokkal együtt. A koordináta jegyzék jegyzet rovatában fel kell tüntetni a jelölés módját és méretét. Külponthoz jelölés esetén a külpont koordinátáit a pont koordinátáit követő sorban piros színnel kell feltüntetni.

10.§.

Fotogrammetriai munkatermékek biztosítása

/1/ A felügyelőségnek - a légifényképezési igénytől függetlenül - minden év szeptember 15-ig az ÁFTH-től igényelnie kell a következő évre tervezett térképfelújítási munkákhoz szükséges vállalati fotogrammetriai feldolgozást. Az igénylésnek olyan részletekre is ki kell terjednie, amelyek szükségessége a légifényképezés igénylése alkalmával még nem volt ismeretes.

/2/ A vállalati feldolgozásra és annak ütemezésére vonatkozóan a következőket kell megadni:

a./ egyképes eljárásnál: a nyilvántartási térképeket és egyéb adatokat a felügyelőség melyik hónapban tervezi a vállalathoz felszál-
litani és

- a fotogrammetriai munkatermékeket milyen időpontra kéri;

b. / kétképes eljárásnál: a nyilvántartási térképeket a felügyelőség melyik hónapban tervezi a vállalat rendelkezésére bocsátani;

- előre minősítéssel kíván-e dolgozni, ha igen, akkor mikorra kéri a minősítéshez szükséges munkarészeket, a minősítési lapokat /nagyításokat/, mikor adja át a vállalatnak;

- továbbá mikorra kéri a sztereokiértékelést.

/A vállalati síkfotogrammetriai feldolgozás céljára fototérkép esetén általában másfél, minősítéshez szükséges nagyítások esetén egy hónapot, a sztereokiértékelésre három hónapot kell a vállalat részére biztosítani./

/3/ Egyképes, illetve kétképes eljárás esetén a vállalatok a következő fejezetek alatti fotogrammetriai munkatermékeket készítik el. Ha a felügyelőségek a felsorolt termékek közül valamelyiket nem igénylik, vagy ha a kivitelre vonatkozóan /tónus, fototérképek nagysága stb./ van valami kívánságuk, azt közvetlenül a vállalattal a térképek /illesztőpontok/ átadásakor írásban közölik.

11.8.

Egyképes síkfotogrammetriai eljáráshoz készülő fotogrammetriai munkatermékek

/1/ Mérettartó filmen készült, a felujtás méretarányában, helyes méretre állított /nagyított, kicsinyített/ kataszteri térképmásolat, amely a fotogrammetriai feldolgozás és a felujtított térkép alapja. Nagyobb terjedelmű melléktérképekről - legalább negyed-szelvény-nagyságokról, amelyeknél a méretre állítás feltételei adva vannak /örkereszthálózat stb./ - az alaptérkép mellett külön lehet készíteni méretre állított mérettartó térképmásolatot.

/2/ Műanyaglapra készült kék színű térképmásolat /a méretre állított, mérettartó film kontaktmásolata/. Térképezésre alkalmas térképmásolat, munkatérkép céljára készül. /Készítése és felhasználása kipróbálás alatt áll. Ha nem áll rendelkezésre, munkatérkép céljára a mérettartó film-térképmásolatot kell felhasználni./

/3/ Fototérkép. Mérettartó anyagon, a térképezés méretarányában, szürke, vagy barna színben készül. Méretaránya a térkép egész területén azonos, perspektív torzulástól tehát mentes, a relatív magasságkülönbségekből származó

torzulásokat tartalmazza. Helyszíni minősítésre és a térképezendő vonalak kirajzolására szolgál. A több kataszteri térképszelvényre eső belterületről, vagy zártkertről összevontan /az eredeti szelvényezéstől függetlenül/ a leggazdaságosabb módon minél kevesebb számú fototérképet kell készíteni.

/4/ Fototérkép puha /nem mérettartó/ másolata, a fototérképpel egyidejűleg készül. A fototérkép tehermentesítésére, tervezési, birtokvalósítási, osztálybahelyezési /osztálybasorozási/, helyszínelési, stb. feladatokra szolgál.

/5/ Az /1/ - /3/ bekezdésekben felsorolt fotogrammetriai munkatermékek közül illesztőpontokra történő transzformálás és új felmérés jellegű felújítás esetén a fototérkép, más esetekben a felújítandó térkép mérettartó filmre, illetve műanyaglapra készített másolatát kell használni munkatérképként. A munkatérkép a térképezés, helyrajziszámozás és a területszámítás céljára szolgál és annak műanyaglapra történő másolásával készül a felújított térkép tisztázati rajza.

12. §.

Kétképes sztereofotogrammetriai eljáráshoz készülő fotogrammetriai munkatermékek

/1/ A kataszteri térkép méretre állított másolata, amely fémbebetétes papírra, vagy mérettartó filmre készül. Nagyobb terjedelmű mellékterképekről lehetőleg mérettartó filmre kell másolatot készíteni. Ősvo-
nalakra történő feldolgozásnál munkatérképként szolgál, illesztőpontok alapján végreahandó kiértékelés, illetve új felmérés jellegű felújítás esetén nincs rá szükség.

/2/ Nem mérettartó filmre készített kataszteri térképmásolat. Akkor kell készíteni, ha a kataszteri térkép méretre állított másolata fémbebetétes papíron áll rendelkezésre. A mérettartó térképmásolattal megegyező méretarányu, kivéve, ha a felújításhoz készült légifénykép nagyítása eltér a térképezés méretarányától. Ez esetben a térképmásolatot a

közelítő nagyítás méretarányában kell készíteni. Rendeltetése - elsősorban minősítés alkalmával - a közelítő nagyítás tartalmának a térképi állapottal való összehasonlítása. Egyéb célokra térképmásolatként használható.

/3/ Műanyaglapra készült kék színű térképmásolat. Felhasználására a 11. §. /2/ bekezdésben foglaltak az irányadók. Akkor kell készíteni, ha a kataszteri térkép méretre állított másolaton, mérettartó filmen áll rendelkezésre.

/4/ Közelítő nagyítás, puha kivitelben, szürke, vagy barna színben, a térképezés közelítő méretarányban készül, szelvényenként, vagy a töredék szelvényeket összevonva. A magasságkülönbségekből származó torzuláson kívül perspektív torzulást is tartalmaz, méretaránya a nagyítás különböző részein eltérhet. Kisebb képméretarányú légifelvételeknél a transzformátor nagyítási lehetőségének teljes kihasználásával a térképezés méretarányánál kisebb - sűrű részleteknél /a felügyelőség kérésére/ a térképezés méretarányánál nagyobb - méretarányban is készíthető. Minősítésre, osztálybasorozásra, továbbá egyéb feladatoknál a tényleges állapot áttekintésére, ellenőrzésére szolgál.

/5/ Sztereokiértékelési lap. A térképezés méretarányában, műanyag lapon - általában kataszteri térképszelvényenként - készül, az egymással csatlakozó csonkaszelvényeket azonban a gazdaságosság érdekében össze kell vonni. Változott, illetve ujonnan térképezett részletek tekintetében a munkatérkép kiegészítésére szolgál. Illesztőpontok alapján végzett kiértékelés esetén részben, vagy teljes mértékben munkatérképként használható.

13. §.

Belterület és zárkert határvonalának ellenőrzése

/1/ Feldolgozás előtt ellenőrizni kell a belterületként kezelt területeket és azok elhatárolását. Ellenőrizni kell, hogy a felügyelőséghez érkezett, a belterület határát módosító határozatok a nyilvántartáson szabályszerűen át vannak-e vezetve. Ellenőrizni kell, hogy van-e elhatárolási jegyzőkönyv, az kellő szabadsággal tárgyalja-e a határ le-

leírását és ezek a határok a nyilvántartási térképen az elhatárolási jegyzőkönyvnek megfelelően vannak-e feltüntetve. A hiányosságokat a munkálatok megkezdése előtt - szükség esetén az elsőfoku építésügyi hatóság bevonásával - meg kell szüntetni.

/2/ A külterületi térképfelujítás /új felmérés/ során megállapított, illetve kialakított belterületi határokat általában változatlanul meg kell hagyni, illetve át kell venni. Eltérések esetén a belterületi határt az érvényes elhatárolásnak megfelelően módosítani kell és az átcsatolandó területek tekintetében az egységes nyilvántartás rendezései szerint kell eljárni. Végeredményben a méretre állítás, illetve nagyítás végett a vállalathoz felküldött térképeken az érvényben levő határozattal és az elhatárolási jegyzőkönyvvel egyező határvonalaknak kell szerepelni.

/3/ Jelen utasítás szerinti munkáknál a 117/1963. /T.15./ ÁFTH-ÉM. sz. együttes utasításnak a belterület elhatárolására vonatkozó rendelkezéseit csak a szükséges mértékben, egyszerűsítve kell végrehajtani. Nem kell a belterületi határ töréspontjait állandósítani, és róluk vázlatot készíteni. Ha a belterület határ földrészleteket metsz, a határvonal meghatározó pontjait állandósítani kell.

/4/ A zártkertek határait a földrendezés és a földvédelmi törvény végrehajtása során készített munkarészek szerint kell ellenőrizni. Vitás határvonal esetén a járási tanács vb mezőgazdasági osztályának véleményét kell kikérni.

/5/ A zártkertek területén áthaladó vonálas létesítményeket, - a vasutak, országos közutak, folyók és hajózható csatornák kivételével - a zártkert határvonalánál le kell zárni; zártkerten belüli területüket a zártkerthez kell csatolni.

14. §.

Adatlapok kiállítása

Valamennyi belterületi és zártkerti földrészletről a 207/1962. /T.6./ ÁFTH sz. utasítás 10. §-ában elrendelt Pü. 3045 rsz. nyomtatvá-

nyon betűsoros adatlapot /a továbbiakban: adatlap/ kell kiállítani. Az adatlapokat a hivatkozott utasítás 11-16. §-ának rendelkezései szerint kell kitölteni.

15. §.

Területösszeállítás, azonosítás

/1/ A térképen rögzített /ellenőrzött/ belterületi határ által metszett földrészleteket - ha ez még nem történt meg - a nyilvántartás szabályai szerint meg kell osztani. A metszett földrészletek külterülethez eső részét csak ellenőrzésként kell kiszámítani. Az adatlapokat csak a belterületre eső részből kell kiállítani.

/2/ Annak ellenőrzése érdekében, hogy valamennyi belterületi és zártkerti földrészletről az adatlapok elkészültek-e, továbbá, hogy az adatlapok helyes területi adatokat tartalmaznak-e, a 207/1962. /T.6./ ÁFTH sz. utasítás 21. §-ában foglaltak szerint azonosítási jegyzék nyomtatványon /A 61.rsz./ - el kell számolni a belterület, illetve zártkert területével. Az azonosítási jegyzéket 3 példányban /64.§./ kell elkészíteni. A területi adatoknak egyezniük kell a külterület térképfelujítása /új felmérése/ során, vagy a táblaterület-összeállításban kimutatott belterület, illetőleg zártkerti terület végösszegével.

/3/ Területeltérés esetén a hibákat meg kell keresni és a területi adatokat megfelelően helyesbíteni kell. A területeltérés felkutatása érdekében szükség esetén szelvényenkénti területszámítást kell végezni. Ha a területi hiba a külterületben mutatkozik, a külterületi földrészletek területét kell megfelelően helyesbíteni. Azokban a községekben, ahol a külterület térképfelujítása még nem történt meg és a terület-eltérés megszüntetése aránytalanul hosszú időt venne igénybe, a területeltérés megszüntetésétől kivételesen el lehet tekinteni. Utóbbi esetben a zárójelentésben indokolni kell, hogy a területeltérés okának felkutatására és megszüntetésére miért nem került sor.

/4/ Ha a belterület területét a külterületi új felmérés során koordinátákból, illetve a földrészletektől függetlenül számították, az adatlapok

ból összeállított terület és a számított terület közti eltérést a területösszeállítás végeredménye után ki kell mutatni. Ha az eltérés a

$$d = 0,2 K$$

hibahatárnál /ahol d az eltérés $\square$ -ölben, K a belterület kereülete ölben/ nem nagyobb, az eltérés okát nem kell kutatni, az eltérést a végleges területszámítás során kell eloszlatni és a numerikus /számított/ területre rállni. Ha az eltérés a hibahatárnál nagyobb, az eltérés okát - legalább részben - meg kell keresni, és^a belterületi határ által érintett földrészek területét kell úgy módosítani, hogy az eltérés a hibahatár alá csökkenjen.

/5/ Vetületnélküli kataszteri térképek esetén - ha a feldolgozandó terület a külterület új felmérésénél alkalmazott vetületi rendszerben kerül felujtásra - az előbbi /4/ bekezdés szerinti hibahatár alkalmazása nem kötelező. Ebben az esetben azonban gondoskodni kell a feldolgozandó terület /területegység/ összterületének alkalmas grafikus eljárással történő megbízható ellenőrzéséről.

/6/ A belterület és a 4/B §. /2/ bekezdés szerinti községek zártkertjének öltrendszerben kifejezett adatait a területelszámolást követően méterrendszerre kell átszámítani, majd az azonosítási jegyzék változás előtti oldalára bejegyezni. Mivel az azonosítási jegyzék változás előtti oldala a kétféle területi adatok bejegyzésére nem alkalmas, a nyomtatványt át kell alakítani. Ennek során az első "Változás után" elnevezésű rovatot "Változás előtt" elnevezésű rovattá kell átalakítani. A méterrendszerre átszámított adatokat az így átalakított rovatba, a térkép felujtás eredményeként nyert területi adatokat pedig a változatlanul hagyott "Változás után" elnevezésű rovatba kell bejegyezni. /56. §./

16. §.

A felujtandó térképek előkészítése fotogrammetriai feldolgozáshoz

/1/ A felujtandó kataszteri térképek szolgálnak elsősorban a fotogrammetriai feldolgozás alapjául. Ezért különös gonddal kell a kataszteri térképeket előkészíteni és kiegészíteni.

/2/ A melléktérképek anyagát általában az alapszelvényre át kell térképezni. A különböző méretarányú térképek /térképrészek/ nagyítását, vagy kicsinyítését fényképeszeti eljárással célszerű végezni. Sok adatot tartalmazó melléktérképeket a nyilvántartási térképpel együtt célszerű méretre állíttatni.

/3/ Általában az időközi változásokat is tartalmazó nyilvántartási térképeket kell méretre állításra kiválasztani. Szakadt, rongált, hiányos, hullámos szelvények azonban méretre állításra nem alkalmasak. Ilyen nyilvántartási térkép esetén másik, megfelelő szelvényt /könyomatos, vagy eredeti példányt/ kell méretre állításra felküldeni. Kivételesen célszerű lehet a tartalmilag gazdagabb, de rossz állapotú nyilvántartási térképről is, és a jó állapotú könyomatos /eredeti/ térképről is egyidejűleg másolatokat készíteni és a felhasználás során a nyilvántartási térkép tartalmát részenként illeszteni a jó állapotú térkép keretei közé.

/4/ A méretre állításra felküldendő térképeket a felesleges bejegyzésektől - különösen a puha ceruzával rajzolt jelzésektől - és a szennyeződéstől meg kell tisztítani.

/5/ A felújításra kerülő térképeket felküldés előtt egyeztetni kell az adatlapokkal.

/6/ A felújítandó térképen az időközi változásokat ábrázoló melléktérképek és vázrajzok tartalmát a nyilvántartási előírások szerint át kell vezetni. Teljes vonallal csak a numerikus, a méretezett vázrajzok és a régi térkép állapothoz jól illeszthető vonalakat szabad kihuzni. Kellően be nem illeszthető, vagy méretezetlen vázrajzok /vázlatok/ anyagát szaggatott vonalakkal kell ábrázolni. Ha ugyanazon területről több térkép, vagy térképrész kerül méretre állításra, csak egy térképen /térképrészen/ kell a tartalmi kiegészítést elvégezni.

/7/ A méretre állításra kiválasztott térképeken az örkereszthálózatot - a szelvénykeret torzulásainak figyelembevételével - /Kostein módszerrel/ fényképezésre alkalmas módon fel kell tüntetni.

17. §.

Kontaktmásolatok elkészítése, jelölt pontok felkeresése

/1/ A negatív anyag kézhezvétele után a fotogrammetriai feldolgozást végző vállalatnak el kell végeznie a negatív anyag vizsgálatát, majd el kell készíteni a kontaktmásolatokat. A kontaktmásolatok elkészítéséhez gondosan tanulmányozni kell a negatív anyag fotográfiai minőségét és a másoláshoz olyan fokozatu fotopapírt kell választani, amelyhez a megfelelő exponálás és előhívás megválasztásával részletgazdag, jól olvasható kontaktmásolat készíthető. A kontaktmásolat elkészítéséről egy héten belül értesíteni kell az illetékes felügyelőséget. A kontaktmásolatok átadásával egyidőben írásban tájékoztatni kell a felügyelőséget a negatív anyag és a várható feldolgozás minőségéről.

/2/ A felügyelőség a kontaktmásolatok, a térképek, a kiegészített helyszinrajzok, az adott tájékoztató és a helyismeret birtokában feltünteti a kontaktmásolaton az előrejelölt alappontokat. Ehhez megfelelő /kb 6 szoros/ nagyítót kell használni. Azokat az előrejelölt pontokat, amelyeket a kontaktmásolaton egyértelműen azonosítani lehet, kb. 1 cm átmérőjű piros ceruzával rajzolt körrel kell megjelölni a pont számának /nevének/ feltüntetésével. A külpontosan elhelyezett jelöléseket is alappontként kell kezelni. A vízszintes alappontok koordinátáit jegyzékben kell csatolni.

/3/ Az egyértelműen nem azonosítható előrejelölt alappontokat kb 1 cm átmérőjű szaggatott piros ceruzás körrel és a pont számával /nevével/ kell megjelölni.

/4/ A kontaktmásolatokon piros ceruzával be kell jelölni a munkaterület határvonalát, majd puha grafit ceruzával a kataszteri térképek szelvényhálózatát. Az így kiegészített kontaktmásolatokat a fényképezéshez előkészített /szükség esetén a csatlakozó/ kataszteri térképekkel együtt el kell juttatni a fotogrammetriai feldolgozást végző szervhez.

/5/ A fotogrammetriai munkát végző szervnek a kontaktmásolatok alapján a negatív anyagon /lehetőleg komparátorral/ fel kell keresni az

előrejelölt pontokat. A fotogrammetriai munkához felhasználható koordinátás pontokat a kontaktmásolaton kb 1 cm átmérőjű piros tus körrel és a pont számának megírásával kell feltüntetni. A kontaktmásolatok, valamint a kataszteri térképek gondos tanulmányozásával el kell dönteni, hogy a felhasználható előrejelölt pontok, valamint a rendelkezésre álló /szükség esetén a csatlakozó/ térképek pontjai, illetve vonalai elegendő illesztési adatokat tartalmaznak-e a fotogrammetriai feldolgozáshoz.

/6/ Ha az illesztési adatok nem elegendők, elsősorban azt kell megvizsgálni, hogy a fotogrammetriai pontsűrítés valamelyik eljárása /ponti radiális háromszögelés, modellkapcsolás, sor vagy blokk légiháromszögelés/ alkalmazható-e. Ha fotogrammetriai pontsűrítésre van lehetőség, elsősorban azt kell alkalmazni.

/7/ Terepen történő utólagos illesztőpontmérést csak akkor szabad alkalmazni, ha az a fotogrammetriai feldolgozáshoz elkerülhetetlen és végrehajtása gazdaságosnak látszik. Ezt minden esetben a felujítást végző felügyelőszemély dolgozóival kell megbeszélni és a meghatározandó illesztőpontok helyét együttesen kell kijelölni. Ekkor kell tisztázni azt is, hogy a negatív anyag, alkalmas-e fotogrammetriai feldolgozásra. Szükség esetén a negatív anyagról a feldolgozás méretarányában pozitív papírmásolatot kell készíteni és annak alapján kell eldönteni, hogy a képminőség biztosítja-e az adott feladat gazdaságos végrehajtását.

/8/ Mindaddig, amíg a felujítást és a fotogrammetriai feldolgozást végző szervek egymás munkáját és igényét nem ismerik kellően, az /1/-/7/ bekezdésben foglalt munkákat lehetőleg együttesen végezzék.

18. §.

Utólagos illesztőpontmérés

/1/ Utólagos illesztőpontméréshez a légifelvételen pontszerűen látszó és a terepen megbízhatóan azonosítható tereptárgyakat, azok töréspontjait, vagy metszéspontjait kell kiválasztani és koordinátaikat meghatározni. Kétképes eljárásnál a sztereokiértékeléshez szükséges modellek tájékoztatásához már mintegy 40 %-os elavultság esetén is célszerű illesztőpontokat

meghatározni, mert itt az illesztőpontok nélküli beállításnak a kataszteri ősvonalak összességével való ellenőrzése csak a kiértékelés után lehetséges és - a beállítás hosszadalmas volta ellenére - gyakran nem megfelelő.

/2/ Az illesztőpontok természetbeni azonosítása és meghatározása a felügyelőségek feladata. Illesztőpontként olyan pontokat kell választani, amelyek a kontaktmásolatokon mintegy 0,1 mm pontossággal leszúrhatók, a terepen pedig mintegy 0,5 m-en belül azonosíthatók. A kontaktmásolatokon az illesztőpontokat kék színes ceruzával kell bekarikázni és számozni. A kontaktmásolat hátlapján a fotogrammetriai feldolgozásnál való azonosítás biztosítása érdekében nagyított, tónusos magyarázó vázlatot kell készíteni, esetleg megírást /megnevezést/ alkalmazni. Az utólagos illesztőpontok számaként a megfelelő kataszteri szelvény számát kell 1-től kezdve alátörni /pl. 19/1, 19/2, stb./ több szelvény részére szolgáló illesztőpontot a vonatkozó legkisebb szelvény számával kell számozni.

/3/ Mindkét eljáráshoz elegendő az illesztőpontok vízszintes értelmű meghatározása. Az illesztőpontok utólagos meghatározását a lehető legegyszerűbb módon, de numerikus alappontokból kiindulva kell végezni a sokszögelésre, vagy azzal egyenértékű eljárásra előírt pontossággal. Az illesztőpontok kiválasztásánál, azonosításánál és meghatározásánál első sorban azok megbízhatóságára kell törekedni. Régebbi légifelvételeknél első sorban az állandó jellegű tereptárgyakat célszerű meghatározni.

/4/ Az utólagosan mért illesztőpontokat a koordináta jegyzékben az alappontok után számsorrendben kell feltüntetni. A koordináta jegyzék egy példányát a kontaktmásolatokkal együtt a fotogrammetriai feldolgozást végző vállalatnak kell átadni.

19. §.

Műszaki terv készítése

/1/ A munkák szakszerű, tervszerű és gazdaságos végrehajtása érdekében a földmérési és földnyilvántartási követelményeket egyaránt tartalmazó - az egyes munkafázisok tervezett munkaerő, munkaidő és költség-

ráfordítását is feltüntető - részletes tervet /a továbbiakban: műszaki terv/ kell készíteni. A műszaki tervet az alapvető kérdések eldöntése után - legkésőbb a felujítandó térképeknek a fotogrammetriai feldolgozást végző vállalatához való felküldése előtt - 3 példányban kell készíteni. A műszaki terv készítésénél alapvető követelmény a munkákra előírt minőségi színvonal és a gazdaságos munkavégzés biztosítása; a részfeladatok helyes ütemezése; a munkák átfutási idejének csökkentése, az új földnyilvántartási írásbeli munkarészeknek általában a földterületi adatszolgáltatás időpontjára való elkészítése.

/2/ A műszaki terv elkészítésével a felügyelőségnek azt a csoportvezetőjét kell megbízni, aki a munka irányításáért felelős. A műszaki tervet mindkét szakvonal osztályvezetőjének véleményezése után a felügyelőségvezető hagyja jóvá. A műszaki terv egy példányát az ÁFTH-hoz fel kell terjeszteni, egy példány a felügyelőségen marad, egy példányt pedig a munka vizsgálati naplójához kell csatolni.

/3/ A műszaki tervet a következő fejezetekre kell bontani:

- I. Tájékoztató adatok
- II. Munkafeladat meghatározása és követelményei
- III. A tervezett munkafázisok időpontja és munkaerő szükséglete
- IV. Tervezett költségárfordítás

/A munkaterv összeállítására a 2. sz. melléklet ad mintát és szempontokat/.

/4/ A műszaki terv módosítását a munka vizsgálati naplójában kell előírni, illetve indokolni, majd a zárójelentésbe felvenni. A munkafeladat, vagy a műszaki terv munkaközben történt lényeges módosítását a felterjesztett tervre hivatkozással az ÁFTH-nak is jelentení kell.

20. §.

Vizsgálati napló készítése

/1/ A munkára vonatkozó adatok előjegyzése, valamint az ellenőrzési és vizsgálati észrevételek bejegyzése céljából egy-egy munkára - községenként - "Vizsgálati napló..... község belterületének /és zártkertjének/ földnyilvántartási térképfelujítási és adatrendezési munkáról" címmel A-4 formátum nagyságu füzetet kell felfektetni.

/2/ A vizsgálati naplót a brigádvezető köteles vezetni és kezelni. A vizsgálati napló első oldalára a műszaki terv egy példányát oda kell erősíteni. A vizsgálati napló második oldalán fel kell sorolni a térkép-tárgyat és a koordináció által átadott munkarészeket; a felsorolást a koordinátor a munka megkezdése előtt írja alá és az anyag felhasználására vonatkozó előírásait is jegyezze be. A következő oldalakon - minden munkafázist új oldalon kezdve - a műszaki terv III. fejezet szerinti munkafázisok végrehajtási idejét /kezdetét és befejezését/, a végrehajtásban résztvevő dolgozók nevét és a munkában töltött napokat, a munkafázis végrehajtására vonatkozó észrevételeket, /a műszaki tervtől való eltérést és annak indoklását/ kell bejegyezni.

/3/ A munka közbeni ellenőrzések alkalmával a vizsgálati napló erre a célra kijelölt oldalain az ellenőrzést végzők jegyezzék be észrevételeiket. Az észrevételeket a brigádvezető aláírásával vegye tudomásul.

/4/ A vizsgálatokat a vizsgálati napló erre a célra kijelölt oldalain - a vizsgálati napló második fél részében - az időpont és a megállapítások feltüntetésével a vizsgáló részletesen vezesse be. A vizsgálatra vonatkozó bejegyzéseket a füzet baloldali lapján kell eszközölni, míg a füzet jobboldalán a vizsgálati bejegyzéssel szembeállítva a tudomásul vétel, illetve a hibák kijavítására vonatkozóan a brigádvezető tegyen bejegyzéseket.

/5/ A vizsgálati naplót a zárójelentés összeállítása alkalmával a munkát irányító és ellenőrző csoportvezető ellenőrizze és zárja le.

21. §.

Az előkészítő munkák vizsgálata

/1/ A munka belső vizsgálatát általában a munka irányítására és ellenőrzésére kijelölt csoportvezetőnek kell végeznie. A műszaki jellegű munkák szakszerűségének biztosítása végett a felügyelőségvezető a műszaki munkafázisok irányítására és vizsgálatára külön felelős vizsgálót is kijelölhet.

/2/ Az előkészítő munkák vizsgálatának a munkafázisok mindegyikére ki kell terjednie /alappontok felkeresése, előrejelölése, a feldolgozandó terület határvonalának ellenőrzése, adatlapok kiállítása, területösszeállítás és ellenőrzés, térképek kiválasztása és kiegészítése, adatlapok kiegészítése, utólagos illesztőpontok kijelölése, mérése és számítása, koordináta jegyzék vizsgálata, stb./. Minden vizsgálat elsődleges célja a hibás munka készítésének megakadályozása, a gazdaságos és szakszerű munka biztosítása. Nem helyes az a vizsgálati módszer, amely a hibákat akkor deríti fel, amikor azok már halmozódtak.

/3/ Elsősorban azt kell vizsgálni, hogy helyes-e az alkalmazott munkamódszer és a munkát a vonatkozó utasítások szerint végzik-e. A dolgozók korábban végzett munkája megbízhatóságától függően a munkák egyes részleteit 5-10 %-ban teljes részletességgel kell vizsgálni. A vizsgálat eredményét - a munka helyes végrehajtására vonatkozó megállapítását is - a vizsgálati naplóba kell bejegyezni. A vizsgálat eredménye alapján utasítani kell a brigádvezetőt az észlelt hibák kijavítására, szükség esetén a vizsgálatnál tapasztalt hibákhoz hasonló hibák általános javítására, esetleg a munkafázis teljes mértékben való megismétlésére. A vizsgáló felelős az egyes munkafázisok helyes végrehajtásáért.

III. Fejezet.

FOTOGRAMMETRIAI FELDOLGOZÁS

22. §.

A felujítandó kataszteri térképek átfényképezése

/1/ A felujításra kerülő kataszteri térképek mérete a beszáradás következtében jelentősen megváltozott. A beszáradás nagysága a térkép különböző részein változó és a párhuzamos oldalak között is jelentősen eltérő lehet. A szabálytalanul beszáradt és torzult kataszteri térkép nem alkalmas arra, hogy a fotogrammetriai munka alapanyaga legyen, ezért annak metrikus értékét - a szelvénycsomók elméleti méretre állításával - felhasználás előtt meg kell javítani.

/2/ A kataszteri térképről képtranszformátorral 13 x 18, vagy 18 x 24 cm-es filmre dőlt siku felvételt kell készíteni. Ügyelni kell arra, hogy a felvételnél a térkép felülete sík legyen. 1:2880 méretarányú feldolgozás esetén a negatív képet ugyancsak képtranszformátoron ki kell vetíteni a kataszteri térkép 1:2880 méretarányban felszerkesztett elméleti sarokpontjaira. Az 1:2880 méretarányú térkép 1:2000 méretarányú feldolgozása esetén a nagyobb szelvényméretre való tekintettel a kataszteri térképről készült felvételt a térképet É D irányban felezve két részletben kell kivetíteni az 1:2000 méretarányban felszerkesztett két-két sarokpontra és a hosszirányú szelvénykeret, valamint a felező örvonalak metszéspontjára. Így az eredeti kataszteri szelvény mindkét feleéről külön-külön mérettartó filmet kell készíteni 1:2000 méretarányban. A térképmásolat vonalai legfeljebb 0,3 mm vastagok lehetnek, és feltétlenül élesek, jól olvashatók kell legyenek. Durvább vonalú rajz alkalmatlan az illesztési adatok átvételére és a változatlan adatok megbízható rajzi másolására.

/3/ A helyes méretre kivetített kataszteri térképet mérettartó filmre, közönséges filmre, vagy alumíniumbetétes fényérzékeny papírra kell fényképezni /szükség esetén puha papírmásolat is készíthető/. A térképmásolatokat általában csak a hasznos /feldolgozandó/ területről

kell elkészíteni. Ha a feldolgozandó területrészen nincs elegendő illesztési lehetőség, de a csatlakozó részekben van, a csatlakozó szelvényekről is el kell készíteni a méretre állított filmet.

/4/ Az előhívott pozitív kép térképi sarokpontjai megegyeznek az elméleti sarokpontokkal és a belső torzulás is jelentős mértékben csökkent. A metrikusan így megjavított kataszteri térképmásolat alkalmas a felújítási célokat szolgáló fotogrammetriai feldolgozás alapjául, illetve arra, hogy azokból megfelelő illesztési adatokat választhassunk.

/5/ A mérettartó filmről kék színben műanyaglapra másolatot kell készíteni úgy, hogy a térképtartalom a fényes oldalon legyen és a homályosított oldalon adjon egyenes állású képet. Ez a kékszinű műanyaglap lesz a felújítás munkatérképe.

/6/ A méretre állítás /nagyítás/ céljából beküldött térképeket az átadástól számított 15 napon belül le kell fényképezni, hogy a felügyelőség a térképeket visszavihesse.

23. §.

A transzformálás előkészítése

/1/ A fotótérképek készítéséhez általában a felújítandó /méretre állított/ kataszteri szelvények ősvonalait és folytonos vonallal kihúzott időközi változásait kell beállításra felhasználni úgy, hogy az illesztésre alkalmas vonalak összességét kell optimális hibaelosztással - figyelembe venni.

/2/ A felügyelőségek által felküldött koordinátajegyzékekben felvett alappontokat és illesztőpontokat az ősvonalakra való illesztés helyett, vagy annak kiegészítéseként kell felhasználni. Ha az előre jelölt alap- és illesztőpontok a fotogrammetriai feldolgozáshoz elegendők, akkor azokra kell a transzformálást elvégezni. Ilyen esetben az ősvonalakat csak ellenőrzésként kell használni.

/3/ Amennyiben a fotogrammetriai feldolgozást végző szerv a fotogrammetriai munka során megállapítja, hogy a felügyelőség által rendelke-

zésre bocsátott térképi és egyéb illesztési adatok további kiegészítésre szorulnak, a kiegészítést lehetőleg fotogrammetriai eljárással kell megoldani. Költség- és időmegtakarítás érdekében a fotogrammetriai feldolgozást végző szerv csak végső esetben fordulhat a felügyelőséghez, újabb helyszíni illesztőpontmérési igényrel.

/4/ A rendelkezésre álló légifelvételek és illesztési adatok figyelembevételével el kell készíteni a transzformálási tervet úgy, hogy a feladat megoldásához minél kevesebb fotótérkép készüljön. A kataszteri szelvényezéstől függetlenül a leggazdaságosabb és legmegbízhatóbb transzformálási megoldást kell választani.

/5/ A fotogrammetriai feldolgozást megrendelő szerv által előre jelölt, helyszínrajzzal és koordinátákkal megadott vízszintes alappontokat és a meghatározott illesztőpontokat fel kell szerkeszteni a transzformálási alaplagra. /Mérettartó film, vagy fémbetétes rajzpapír./

/6/ Annak érdekében, hogy a transzformálási sík minél jobban simuljon a terephez és ezáltal a terep magasságkülönbségeiből eredő torzulások minél kisebbek legyenek az illesztőpontok alaplagra történő felszerkesztésénél az illesztőpontok esetleges magasságkülönbségeit általában nem kell figyelembe venni.

24. §.

Előzetes transzformálás

/1/ A transzformálási alaplapon levő illesztési adatokra /térképi adat, vízszintes alappont, illesztőpont/ kivetítjük a légifelvételt. Az alaplapon levő illesztési és a légifelvételeken azoknak megfelelő adatok összevetítésével ki kell választani a transzformáláshoz legmegfelelőbb térképi, illetve fényképi adatokat és pontokat.

/2/ Az előzetes transzformálás befejezéseként csatlakozó fényképi pontokat kell kijelölni a szomszédos fotótérkép hibahatáron belüli csatlakoztatásának biztosításához.

25. §.

Végleges transzformálás

/1/ Az előzetes transzformáláskor kijelölt illesztőpontokat és csatlakozó pontokat az alaplapon pontszerűen meg kell jelölni. Ugyan-ezeket a pontokat a légifelvételen gondos kiszurással kell a transzformáláshoz előkészíteni. A pontok gondos kiszurása alapvetően fontos feladat, mert a további fotogrammetriai feldolgozás minősége nagymértékben a negatív anyagon való pontkiszurás pontosságától függ. A fotogrammetriai feldolgozás minősége viszont döntően befolyásolja a felujtandó kataszteri térkép műszaki értékét és a fotogrammetriai munkát követő helyszíni munka idő- és költségkihatását. Mindezek állandó figyelembevételével kell a transzformálást elvégezni a nagyméretarányú térképezés fotogrammetriai munkáira vonatkozó /610/1966. /T.8./ ÁFTH számmal kiadott utmutató előírásai szerint.

/2/ A kivetített kép legkedvezőbb beállítása után a megfelelő megvilágítási idő és lencsenyílás meghatározásához próbacsíkot kell készíteni. Lényeges, hogy a készítendő fototermék - a metrikus megbízhatóságon túlmenően - a lehető legrészletdusabb és olvashatóbb legyen. Ez egyrészt nagyobb pontosságú azonosítást biztosít, másrészt részletes és gyors helyszíni munkát tesz lehetővé.

/3/ A legkedvezőbb megvilágítási idő és lencsenyílás meghatározása után el kell végezni az ún. finom beillesztést. Ezt követően kell exponálni a fototérképet.

26. §.

Laboratóriumi és szerkesztési munkák

/1/ Ezeket a munkákat a nagyméretarányú térképezés fotogrammetriai munkáira vonatkozó /610/1966. ÁFTH számú utmutató előírásai szerint kell elvégezni úgy, hogy a megrendelő az általa igényelt színben /ha eltérő rendelkezés nincs, akkor szürke színben/ tiszta, részletdus, pontos, jól olvasható fototérképeket és másolatokat kapjon.

/2/ A fototérképre fel kell szerkeszteni a szelvénykeretet, az örkeresztálózatot, az alappontokat és illesztőpontokat. A szelvénykeretet és örkereszteket 0,12 mm vastag fekete tusvonallal ki kell rajzolni.

27. §.

Sikfotogrammetriai munkák hibahatárai.

/1/ A kataszteri térkérről készített mérettartó pozitív másolatnál:

	<u>középhiba</u>	<u>legnagyobb hiba</u>
A szelvénykeret méreteinél	+ 0,15 mm	+ 0,3 mm
a szelvényátló méreteinél	+ 0,20 mm	+ 0,4 mm
a vonalvastagság		max. 0,3 mm

/2/ Negatív anyagon a pontjelölés megengedett legnagyobb hibája
+ 0,1 mm

/3/ Fototérképen:

a szerkesztés pontossága	+ 0,1 mm	+ 0,2 mm
belső helyszíni /relatív/ pontosság jól látható terepi és fényképi elemeknél	+ 0,25 mm	+ 0,5 mm
szelvények közötti csatlakozások jól látható fényképi elemeknél	+ 0,8 mm	+ 1,6 mm

/A csatlakozás hibahatára a belső helyzeti /: relativ :/ hibát és a geodéziai /: abszolút :/ hibát együttesen tartalmazza/.

/4/ A fototérképre adott hibahatárok az illesztőpontok síkjában levő fényképi adatokra vonatkoznak. A kiemelkedő, vagy bemélyedő terepidomok és tereptárgyak a magasságkülönbségből adódó torzulás következtében a pontosság megállapítására alkalmatlanok.

/5/ A csatlakozásra adott legnagyobb hiba túllépése esetén - amennyiben az fotogrammetriai eljárással nem javítható ki - a fotogrammetriai feldolgozás helyességét az ÁFTH illetékes megbízottjával kell igazoltatni.

28. §.

Sík-fotogrammetriai munkák vizsgálata

/1/ A fotográfiai minőséget a negatív anyag és a próbacsik figyelembevételével kell megállapítani. Irányelv, hogy a fototérkép fotográfiai minősége megegyezzen a negatív anyag minőségével.

/2/ Keretméretek, űrhálózat, kirajzolás vizsgálata. A szevlénysarokpontokat, a szelvénykereteket és átlókat, valamint a felszerkesztett űrhálózatot is ellenőrizni kell. Meg kell állapítani az átlóméreteket és az űrhálózat maximális eltéréseit. A leszurt pontoknál 0,1 mm-en felüli kirajzolási hibákat vissza kell adni a rajzolóknak javítás végett.

/3/ A fototérkép metrikus megbízhatósága vizsgálatát a kataszteri térképről készített mérettartó másolat alapján végezzük. Ezeket a felszerkesztett sarokpontokra, illetve űrkeresztekre illesztve meg kell vizsgálni és közelítőleg megállapítani a fényképi és térképi ősvonalak közti eltérés nagyságát és irányát. Meg kell vizsgálni a felszerkesztett alappontok és a mérettartó másolaton található ponthelyek, továbbá a vízszintes alappontok helyszinrajza és a fényképi ponthely közötti lineáris eltérések nagyságát és irányát.

/4/ A szomszédos szelvények síkraízi részleteinek csatlakozását a felszerkesztett hálózatra vonatkoztatva kell megvizsgálni. Vizsgálni kell szelvényoldalanként egymástól lehetőleg távol fekvő, legalább 3 átmetszést, illetve pontot.

/5/ A vizsgálatok megállapításait 2 példányban készítendő Műszaki leírásra kell rávezetni és annak egy példányát az érdekelt felügyelőségnek kell átadni. A vizsgálati és minősítési lapon fel kell tüntetni a számított középhibát és maximális hibát /3.sz. melléklet/.

29. §.

Fotogrammetriai munkatermék minősítése

/1/ A fotográfiai minőségre és a metrikus megbízhatóságra vonatkozóan külön-külön három fokozatban kell minősíteni a fototérképet. A fotográfiai és a metrikus minősítést /a fotogrammetriai vizsgáló aláírásával/ a műszaki leíráson kell feltüntetni.

/2/ A fotográfiai minőség:

- kiváló, ha a fototérképen az összes sikrajzi elemek kifogástalanul egyértelműen olvashatók, zavaró tónuskülönbségek, élettenségek nincsenek;

- jó, ha a fototérkép az előbbi fokozatnál gyengébb minőségű, de még mindig jó az olvashatósága;

- megfelelő, ha a feldolgozáshoz még alkalmas, de már kifogásolható élettenségek és erős tónuskülönbségek tapasztalhatók.

Amennyiben a fototérkép fotográfiai minősége rosszabb a negatív anyag minőségénél, vagy a próbacsik minőségénél, ennek okát külön meg kell vizsgálni. Használhatatlanság esetén a fototérképet selejtnak kell minősíteni és újra készíttetni.

/3/ A metrikus megbízhatóság:

- kiváló, ha a fototérképen a mérettartó film térképi adataihoz, illetve a vízszintes alappontokhoz, valamint az illesztőpontokhoz viszonyítva a legnagyobb helyzeti hiba

nem haladhatja meg a 0,4 mm-t;

- jó, ha

nem haladja meg a 0,6 mm-t;

- megfelelő, ha

nem haladja meg a 0,8 mm-t.

/4/ A minősítés megállapításához csak egyértelműen azonosítható síkrajzi elemeket és alappontokat szabad felhasználni. Amennyiben a vizsgálat a megengedett legnagyobb hibát meghaladó értéket talál, az eltérések okát meg kell állapítani. Ha a megengedettnél nagyobb eltérések a fotogrammetriai feldolgozás hibájából adódtak, a követelményeket kielégítő új fototérképet kell készíttetni.

30.§.

Átadandó munkarészek

- fototérképként: 1 db. alumíniumlemezre kasírozott fototérkép és mindegyikről 1 db. puha másolat;
- mérettartó filmen és műanyaglapon /asztralonon/ készült térkép-másolatok;
- a műszaki leírás egy példánya;
- a felügyelőség által átadott összes munkarész.

31.§.

Sztereofotogrammetriai munkák illesztési adatai

/1/ Fotogrammetriai feldolgozásnál illesztésre felhasználandók:

- a metrikusan megjavított térképi alapból kiválasztott grafikus illesztőpontok, vagy pontcsoportok;
- az előre jelölt vízszintes alappontok /háromszögelt kiemelkedő tereptárgyak/;
- utólagos mért /kiegészítő/ illesztőpontok.

/2/ A kiértékeléshez modellenként négy vízszintes értelmű illesztőpontot kell biztosítani. A szükséges magassági illesztőpontról a fotogrammetriai feldolgozást végző szerv gondoskodik, amelyet a meglevő, legmegbízhatóbb topográfiai térképről kell meghatározni.

/3/ Méretarány állításnál az illesztőpontok közötti megengedett legnagyobb ellentmondás:

- helyszínen meghatározott illesztőpontok és előre jelölt háromszögelési pontok esetén 0,4 mm;
- grafikusán meghatározott és numerikus illesztőpontok kombinált felhasználása esetén 0,6 mm;
- tisztán grafikus illesztőpontok felhasználása esetén 0,8 mm.

/4/ Ha a rendelkezésre bocsátott illesztőpontok és illesztési adatok az előzőekben leírt hibahatárok betartására alkalmatlanok, elsősorban fotogrammetriai eljárással kell megfelelő illesztő illesztőpontokat biztosítani. Amennyiben az nem lehetséges, kiegészítő helyszíni illesztőpontmérést kell a megrendelő szervtől kérni.

32.§.

Sztereofotogrammetriai kiértékelés

/1/ A fotogrammetriai kiértékelést mérettartó műanyaglapra kell készíteni. A részletek kiértékelését a nagyított légifénykép alapján kell elvégezni, amelyen a térképezendő elemek minősítése, az illesztőpontok fel vannak tüntetve. Az előzetes minősítés a felügyelőség kívánságának megfelelően elhagyható, ha a fotogrammetriai kiértékelők kellő gyakorlata a nyilvántartási térkép szakszerű felhasználását biztosítja. Ekkor a kiértékelést a nyilvántartási térkép gondos tanulmányozása alapján kell elvégezni.

/2/ A fotogrammetriai kiértékelés, illetve kirajzolás során a kiértékelés megbízhatóságának megfelelően a következő térképezési megoldásokat kell alkalmazni:

- leszurás,
- folytonos vonal,
- szaggatott vonal.

/3/ Leszurással kell jelölni valamennyi, a modellen egyértelműen /4. 0,1 mm-en belül/ azonosítható térképezendő adatot. Le kell szurni a földrészlet határok, művelési ág határok és épületek összes pontjait, ha azok élesen láthatók. Épületeknél a tetőszerkezetet kell kiértékelni. Egyenes vonalszakaszokon, ha a végpontnál behajlás van, vagy a töréspont nem elég éles, két olyan leszurást kell alkalmazni, melyek a vonal egyenes szakaszát meghatározzák. Le kell szurni továbbá a minősi-

tési lapon /nagyításon/ pontszerűen megjelölt /leszurt és bekarikázott/ tereptárgyakat, vagy töréspontokat /ha ezek azonosítása a nagyítás, vagy helyrajzi szám alapján egyértelmű/ és ezeket a sztereokéértékelési lapon is ceruzás nullkörrel kell jelölni. A leszurás hibája $\pm 0,1$ mm lehet, azaz ismételt pontra állás esetén a két leszurás közötti eltérés nem lehet nagyobb $0,2$ mm-nél.

/4/ Folytonos vonallal kell kiértékelni, illetve kirajzolni a modellen jól $\pm 0,2$ mm-en belül/ azonosítható térképezendő vonalakat /mezsgyék határvonala, utak, kerítések vonala, épületek alaprajza, művelési ágak elhatárolási vonala stb./. A vonalvezetés legnagyobb hibája $\pm 0,25$ mm lehet.

/5/ Szaggatott vonallal kell kirajzolni azokat a térképezendő vonalakat, amelyeknek azonosítása a fedettség, vagy a természetbeni elmosódottság miatt csak a $0,2 - 0,5$ mm pontossággal lehetséges. A vonalvezetés legnagyobb hibája $\pm 0,5$ mm lehet.

/6/ Kiértékelésre kijelölt, de a légifelvételen nem, vagy csak $\pm 0,5$ mm-nél nagyobb hibával azonosítható adatok kiértékelése tilos. Az ilyen erőltetett kiértékelés félrevezethetné a helyszíni munkát végző dolgozót. A minősítési lapon /nagyításon/ kék szinesceruzával kell a ki nem értékelhető vonalakat jelölni. Ahol feltehetően helyszíni kiegészítő mérésekre lesz szükség, törekedni kell nem térképezendő, de pontszerű kiértékelhető tereptárgyak leszurására /egyszerű mérési hálózat kialakítása céljából/.

33.8.

Sztereofotogrammetriai munkák hibahatárai

/1/ A kataszteri térképről készített mérettartó pozitív másolatnál:

	középhiba	legnagyobb hiba
a szelvénykeret méreteinél	$\pm 0,15$ mm	$\pm 0,3$ mm
a szelvényátló méreteinél	$\pm 0,20$ "	$\pm 0,4$ "
a vonalvastagság	-	max. $0,3$ "

/2/ A szerkesztés pontossága $\pm 0,1$ mm $\pm 0,2$ mm

/3/ Belső helyzeti /relatív/ pontosság:

	középhiba	legnagyobb hiba
- leszurt pontoknál	$\pm 0,1 \text{ mm}$	$\pm 0,2 \text{ mm}$
- folytonos vonalu kiértékelésnél	$\pm 0,25 \text{ ''}$	$\pm 0,5 \text{ ''}$

/4/ Szelvények közötti csatlakozás teljes vonallal történt kiértékelés esetén $\pm 0,8 \text{ mm}$ 1,6 mm.

A csatlakozásnál jelentkező eltéréseket közepeléssel meg kell szüntetni úgy, hogy a 0,2 mm-en belüli rajzi csatlakozás biztosítva legyen.

34.§.

Sztereofotogrammetriai munkák vizsgálata

/1/ A vizsgálatot az átfényképezett és a szerkesztett térképszelvények keret, örkereszt és átlóméreteinek ellenőrzésével kell kezdeni. Ha az eltérések meghaladják a 7.§-ban foglalt értékeket, a szerkesztést, vagy átfényképezést meg kell ismételni.

/2/ A kiértékelés metrikus megbízhatóságának megállapítását a kataszteri térképről készített mérettartó másolat alapján végezzük. A szelvényeket a szerkesztett sarokpontokra, illetve örkeresztekre illesztve meg kell állapítani a kiértékelte és térképi ősvonalak közti eltérés nagyságát és irányát. Meg kell vizsgálni a kiértékelési lapra felszerkesztett alappontok és a mérettartó másolaton található ponthelyek eltérésének nagyságát és irányát. A vízszintes alappontok helyszínrajza alapján is végezhető további vizsgálat, a kiértékelte és felszerkesztett ponthely közötti lineáris eltérések nagysága és iránya szerint.

/3/ Vizsgálni kell, hogy a leszurandó pontok teljes számban leszúrára kerültek-e, a folytonos vonallal kiértékelhető vonalak folytonos vonallal vannak-e kiértékelve, illetve, hogy bizonytalan pontokat és vonalakat nem értékelték-e ki. Szűrőpróbaszerűen 5-10 %-ig vizsgálni kell a leszúrási élességét és a folytonos vonalak eltérését.

/4/ A vizsgálat eredményeit és megállapításait a műszaki leírásban kell rögzíteni. Ezt két példányban kell készíteni, egy példányt a felügyelőségnek kell átadni. A vizsgálat megállapításain kívül fel kell tüntetni a kiértékelő nevét, a kiértékelő műszer megnevezését, az illesztés megoldását és megbízhatóságát a kép, a modell és a kiértékelés méretarányát és a

munkára jellemző egyéb adatokat.

35.§.

A sztereokiértékelési lap minősítése

/1/ Tartalmi és rajzi kivitel:

- kiváló a kiértékelési lap, ha a kiértékelendő és egyértelműen kiértékelhető pontok leszurása legalább 95 %-ban megtörtént, a folytonos vonallal kiértékelt vonalak egyenesei szakaszai leszurt pontokkal meg vannak határozva, a kiértékelt vonalak hűen követik a fényképi állapotot, a kiértékelési lap tiszta, világos és egyértelműen olvasható;

- jó minőségű a kiértékelési lap, ha tartalmi szempontból legalább 90 %-os, az előbbi fokozatnál gyengébb kidolgozású, de olvashatósága és felhasználhatósága még jó minőségű térképezési munkát tesz lehetővé;

- megfelelő minőségű a kiértékelési lap, ha tartalmi szempontból legalább 80 %-os, a feldolgozáshoz még alkalmas, de már kifogásolható megoldások és pontatlanságok tapasztalhatók.

/2/ Metrikus megbízhatóság:

- kiváló minőségű a sztereokiértékelés, ha azon a mérettartó térképmásolat változatlan adataihoz, a vízszintes alappontokhoz és az illesztőpontokhoz viszonyítva a legnagyobb helyzeti hiba a folytonos vonalú kiértékeléssel készült adatokhoz képest nem haladja meg a 0,4 mm-t;

- jó a kiértékelés minősége, ha ez az eltérés nem haladja meg a 0,6 mm-t;

- megfelelő a kiértékelés, ha az eltérés nem haladja meg a 0,8 mm-t. A minősítés megállapításához csak egyértelműen azonosítható sikrajzi elemeket és alappontokat lehet felhasználni. Amennyiben a vizsgálat a megengedett legnagyobb hibát meghaladó értékeket talál, a sztereokiértékelés végrehajtását meg kell vizsgálni. Ha az eltérések a sztereokiértékelés hibájából származnak, a követelményeket kielégítő, új kiértékelést kell készíteni.

/3/ A kivitel és a metrikus megbízhatóságra vonatkozó minősítést a vizsgáló aláírásával hitelesítve a műszaki leíráson kell feltüntetni.

Átadandó munkarészek:

- sztereokiértékelési lapok;
- a légifelvétel közelítő /puha/ másolatai /minősítési lapok/;
- a készült mérettartó fémbetétes, film vagy műanyag térképmások;
latok;
- az áttekintő vázlat, a helyszinrajzi leírások és a koordináta jegyzék /felügyelőségétől átvett munkarészek/;
- műszaki leírás.

VI. Fejezet

HELYSZINTI MUNKÁK

Az átvett anyag vizsgálata

/1/ A fotogrammetriai anyagot /fototérkép, mérettartó film, sztereokiértékelési lap/ lehetőleg az átvételkor, de legkésőbb az átvétel időpontjától számított egy hónapon belül meg kell vizsgálni.

/2/ A fototérkép vizsgálata:

Ellenőrizni kell:

- a sarokpontok és örkereszthálózat szerkesztését /nagyfelrakóval/;
- a keretvonalak és örkeresztek kirajzolását /a leszurt pontokhoz viszonyítva a kirajzolási hiba nem lehet nagyobb 0,1 mm-nél/;
- a háromszögelési pontok szerkesztését, kirajzolását /teljesség, szerkesztési és kirajzolási pontosság/;
- és hogy a képközéppont be van-e jelölve.

/3/ A mérettartó filmen készült kataszteri térképmásolat /műanyaglapon készült kék másolat/vizsgálata.

Ellenőrizni kell:

- a keret és átlóméreteket /nagyfelrakóval össze kell mérni/.

A filmet hossz, majd keresztirányban összehajtva kell megállapítani a szelvény-sarokpontok eltérését. Össze kell hasonlítani /egymásra helyezéssel/ a csatlakozó szelvények méreteit;

- a térkép vonalainak és megírásainak minőségét. A vonalaknak éleseknek, a megírásoknak olvashatóknak kell lenni. A vonalak vastagsága nem lehet nagyobb 0,3 mm-nél.

/4/ A sztereokiértékelési lap vizsgálata,

Ellenőrizni kell:

- a szelvények közötti csatlakozást /ha a munkaterület több szelvényből áll/;

- a sztereokiértékelési lap kirajzolását /a ceruzával történt kirajzolás nem lehet elmosódott, tussal való kirajzolás esetén a tusvonalak vastagsága 0,12 mm-nél nem lehet vastagabb és a leszurt pontoktól maximum 0,1 mm-nél térhet el/;

- amennyiben előzetes minősítés volt, a kiértékelés teljességét /Klasszifikált nagyítással való összehasonlítás/.

38.§.

A helyszíni munkák irodai előkészítése

'/1/ Ha az előkészítés óta hosszabb idő telt el, az adatlapokat és a térképmásolatot ki kell egészíteni az időközi változásokkal.

/2/ A sztereokiértékelési lap kiértékelt vonalait fénymásolásra alkalmas módon /tussal/ ki kell húzni. A kihúzásnál - a légifénykép-nagyításra figyelemmel - ügyelni kell arra, hogy egyenes vonalak és egyenes vonalszakaszok a sztereokiértékelési lapon szintén egyenes vonalakkal, törtvonalakkal a megfelelő töréspontokkal, épületek alakhelyesen és párhuzamos oldalakkal kerüljenek kihúzásra. Az így kihúzott sztereokiértékelési lapról helyszíni használat céljára fénymásolatot kell készíteni.

/3/ A fotogrammetriai munkatermék és a kataszteri térképmásolat összehasonlításával /egymásra helyezésével és részenkénti illesztésével/ - irodai előmunkálat során - célszerű megállapítani a változatlannak tekinthető térképi vonalakat.

/4/ A fotogrammetriai munkatermék és a kataszteri térképmásolat gondos elemzésével - ugyancsak irodai előmunkálatként - célszerű megállapítani azokat a területrészeket, amelyekben a hibahatárt megközelítő, vagy azt meghaladó eltérések /a természetben bekövetkezett változások/, továbbá a fotogrammetriai munkaterméken ki nem értékelhető /elmosódott tonusok, fedett részek, szaggatott vonalakkal jelzett kiértékelések/ tereptárgyak vannak. Ezek ismeretében a helyszíni munka szakszerűen és gazdaságosan hajtható végre és jórészt előre megtervezhető.

39.§.

Birtokvalósítás, osztálybahelyezés /osztálybasorozás/

/1/ A birtokvalósítást és osztálybahelyezést /osztálybasorozást/ a légifénykép puha másolatának felhasználásával a 207/1962. /T.6./ÁFTH számú utasítás 18-20. és 24-26.§-a és 27.§-ának /1/ bekezdése szerint kell végezni.

/2/ Az említett utasítás 20.§. /4/ bekezdés b.pontja alapján csak azokat a földrészleteket kell a "Megosztandók jegyzéké"-be felvenni, melyek módosítása a birtokvalósítás során tett bejelentés folytán válik szükségessé. Azokat a földrészleteket, amelyeknél a birtokhatárt a térképi és a tényleges állapot eltérése miatt kellett módosítani, a "Megosztandók jegyzéké"-be nem kell felvenni.

/3/ Az azonos tulajdonjogi állású - összevonható - területeket célszerű a fotogrammetriai munkaterméken és az egyéb rajzi munkarészekben előre megjelölni.

/4/ Az esetleg szükséges helyszíni birtokvalósítást célszerű egy munkafolyamatba sorolni a nem napszám igényes helyszíni munkákkal.

/5/ A térképfelujítással kapcsolatos osztálybahelyezési /osztálybasorozási/ munkákat a helyszíni munkák időszakában kell végrehajtani.

40.§.

Minősítés /klasszifikálás/ egyképes /síkfotogrammetriai/ eljárás esetén

/1/ A minősítés a térképtartalom programozása. Lényege: a térképezen-

dő pontok kiválasztása, helyszíni azonosítása, fényképen történő finom leszurása, vagy rajzi megjelölése, a magyarázó megírások feljegyzése /esetleg a szükséges kiegészítő mérések végrehajtása/.

/2/ A minősítést lelkiismeretesen, figyelmesen, a legnagyobb gondossággal a helyszínen és a fényképanyag összehasonlításával kell végezni. A térképek tartalmának részletezését /a 209/1962. /T.9./ÁFTH számú utasítás alapján/ az 1.sz., a művelési ágak és a legkisebb területi mérték részletes leírását /a 37/1963. /XII.24./Korm.számú rendelet alapján/ a 2.sz. függelék tartalmazza. A minősítés során csak az egyértelműen /0,2 mm-en belül/ azonosítható pontokat szabad /pl. épületek sarokélének a tereppel alkotott döféspontja, tömbhatárok sarokpontja, mezsgyefők stb./ leszurni. A leszurást hegyes leszurótűvel /pikirtűvel/ kell végezni.

/3/ A takart, árnyékban levő, vagy egyéb okból /pl. elmosódott tonus/ nem minősíthető részleteket a környezetükben található, legközelebbi, pontoszerűen azonosítható /leszurással minősíthető/ fénykép-terepazonos pontokhoz viszonyítva /fénykép-kisalappontok/-be kell mérni. A beméréshez olyan tonuspontok vagy tonusvonalak is felhasználhatók, amelyeket nem kell térképezni, de a fényképen és a természetben egyértelműen /0,2 mm-en belül/ azonosíthatók.

/4/ A mérési eredményeket általában manuálén célszerű rögzíteni. Manuálé céljára A/4 formátum nagyságú füzetet kell használni. A manuálé és fototérkép kapcsolatát a manuálén és a fényképen feltüntetett vonatkozási számmal kell biztosítani.

/5/ A vonalak kihúzásához a terepen - ha a minősítés a fototérkép puha másola és készül - töltőtollat, golyóstollat, fototérkép esetén grafit írót kell használni. /Nyirkos, hűvösebb időben a keményceruza kevésbé ír, inkább vés, ezért ilyenkor a puhább írót kell használni./ A minősítés eredményét - ha az ceruzával készült - minden nap tussal át kell rajzolni.

/6/ A minősített fototérképet /mérési jegyzéket/ a minősítést végző dolgozónak keltezéssel és aláírással kell ellátni.

41.§.

A fototérkép megbízhatóságának vizsgálata

/1/ Ha annak gyanúja áll fenn, hogy a fototérképen jelentősebb torzulások vannak, továbbá, ha a fototérkép egészében, vagy jelentős részén munkatérképként kerül felhasználásra, a fototérkép megbízhatóságát helyszíni mérésekkel meg kell vizsgálni. Három egymástól távol és nem egy egyenesbe eső helyen, egymásra közel merőleges irányban – legalább 100 méter hosszú – vizsgálati vonalat kell mérni. A vizsgálati vonalak kezdő és végpontjai a fototérképen és a természetben egyértelműen azonosíthatók legyenek. Törekedni kell arra, hogy a vizsgálati vonalak a csatlakozó szelvények vizsgálatánál is felhasználhatók legyenek. A vizsgálati méréseket kiegészítő mérésenként is fel kell használni.

/2/ A mért-távolságokat össze kell hasonlítani a fototérképről levett méretekkal és ha az eltérés egyik vizsgálati vonalnál sem haladja meg a megengedett legnagyobb hibát, a fototérképet megbízhatónak kell tekinteni és munkatérképként fel lehet használni. A megengedett legnagyobb hibánál nagyobb eltérés esetén meg kell vizsgálni, hogy az eltérés miből származik. Az eltérés oka lehet:

- relatív magasságkülönbségből származó helyzeti eltolódás,
- a fototérkép méretarányának eltérése az elméleti méretaránytól,
- a fototérkép /Perspektív/ torzulása /transzformálási hiba/.

/3/ Magasságkülönbségből származó helyzeti eltolódás azoknál a pontoknál és vonalaknál áll elő, melyek a transzformálási sík /az átlagos terepszint/ fölött, vagy alatt fekszenek. Ezek a pontok, illetve vonalak nem a térképezendő helyükön, hanem attól radiális irányban, a középponthoz viszonyítva távolabb, illetve közelebb képződnek le. A helyzeti eltolódás a 4.sz. mellékleten közölt képlettel számítható, vagy a táblázatból megállapítható. A megengedett legnagyobb hibánál nagyobb helyzeti eltolódásokat korrigálni kell. A továbbiakban a vizsgálati vonalak eltérését a magasságkülönbségből származó torzulás korrekciójának figyelembevételével kell vizsgálni.

/4/ Méretarány eltérésre a vizsgálati mérések egyirányú és közel egyenlő százaléku eltéréséből lehet következtetni. Legfeljebb 0,5 % méretarány eltérésig a fototérképet munkatérképként fel lehet használni, de a szelvénykeretet és az örkereszthálózatot az eltérő méretaránynak megfelelően kell megszerkeszteni.

/5/ A fototérkép /perspektív/ torzulása esetén általában új fototérképet kell készíttetni. Kisebb torzulás esetén - ha a vizsgálati vonalak legfeljebb 0,5 eltérési százalékkal különböznek egymástól - arányos hálózatszerkesztéssel a fototérképet munkatérképként még fel lehet használni.

42.8.

Épületek minősítése

/1/ Az épületek minősítésének legegyszerűbb esete, amikor az épületsarokélnak a tereppel való döféspontja pontszerűen minősíthető, továbbá jól látszik az ehhez illeszkedő hosszabbik falsík vonala. A minősítés ebben az esetben döféspont leszurásával és az ebből kiinduló hosszabb irány /nyomvonal/ megjelölésével hajtható végre. A leszurt pont és a meghuzott nyomvonal alapján az épület megrajzolható. Ez az eset áll fenn általában a képközépponttól távolabb fekvő épületeknél, ha nincs takarás.

/2/ Ha az épületsarokélnak a tereppel való döféspontja nem látszik, az épület térképezési helyének, illetve valamely - a terepen levő - sarokpontjának térképi helyét közeli térkép-terepazonos pontokhoz rövid méretekkel célszerű bemérni.

/3/ Ha a sarokélek egyetlen döféspontja sem látszik és a bemérést sem lehet elvégezni, a tetőgerinc, illetve ereszelek alapján kell végrehajtani - megfelelő korrekcióval - az épület térképezési helyének megállapítását. A korrekció gyors meghatározását segíti az utasítás 4.sz. mellékletében megadott táblázat, amelyben Δr értékei a repülési magasság, a relatív magasságkülönbség és a középponttól való távolság függvényében adóttak. Eltérő adatok esetében interpolálni lehet.

/4/ Az épületek alaprajzi méreteit általában a légifényképről kell megállapítani. Ha szükséges, az épület alaprajzi méreteit a minősített és levetített tetőgerinc végponthoz, illetve ereszsarokponthoz viszonyítva meg kell mérni. Az épületeket az oldalak párhuzamossága érdekében Majzik-háromszögpárral kell térképezni. Ha az ereszsarokpont kerül minősítésre, figyelemmel kell lenni a falsík és eresztávolságra is és a térképezést ennek figyelembevételével kell végezni. Az ereszszélességet azonban csak akkor kell megállapítani és manuálén feljegyezni, ha az átlagos szélességtől eltér.

/5/ A talajszintből hirtelen kiemelkedő egyéb létesítmények minősítésénél lehetőleg a terep szintjén levő nyomvonalat, illetve dőféspon-
tot kell megrajzolni, illetve leszurni. Ha ez a fototérképen nem látszik,
- az épületek minősítésénél előirtakhoz hasonlóan - kell eljárni.

43.§.

Egyéb adatok minősítése

/1/ Az 1.sz. függelékben felsorolt létesítményeket /tereptárgyakat/
és vonalakat kell minősíteni.

/2/ Ha a vonalas létesítmény el van határolva, de a kisajátításról
munkarészek nem állnak rendelkezésre, a kisajátítási határ töréspontjait
/leszurható/ fénykép-kisalappontok között a minősítés során mérési vo-
nalakra be kell mérni. Különösen alkalmasak fénykép-kisalappontoknak a
létesítmény szélén huzódó telefon, vagy villanyvezetékek oszlopai, ke-
rékvetőkövek, kilométerkövek, jelzőberendezések, az irányokra merőleges
határvonalak metszéspontja, ut-, vasuttengelyek stb.

/3/ A vonalas létesítmény koronaélét minden esetben, a töltés lábát
és a bevágás felső szélét csak akkor kell minősíteni, ha az elhatárolás
2 m-nél távolabb van az említett vonalakhoz, vagy ha a vonalas létesít-
mény nincs elhatárolva. Az árok külső szélét csak akkor kell minősíte-
ni, ha a létesítmény a terepszinten halad, elhatárolva nincs, vagy az
elhatárolás 2 m-nél távolabb van az árok külső szélétől. A töltések ma-
gasságát és a bevágások mélységét meg kell határozni /kb. 1 m pontos-
sággal/ és fel kell jegyezni, hogy a korrekciót a térképezésnél figyelem-
be lehessen venni.

/4/ A minősítés során az egyértelműen azonosítható vonalszakaszok
végpontjait kell leszurni és a leszurt pontokat kell összekötni. Az ut-
cák kialakított /kerítésekkel, épületekkel stb. meghatározott/ határvo-
nalait a tényleges állapot szerint kell minősíteni, tekintet nélkül a
régi térképi állapotról. Szükség esetén kiegészítő, vagy ellenőrző méré-
sekkel kell gondoskodni arról, hogy az utcák - az adott hibahatároktól
függetlenül - a tényleges állapot szerint legyenek térképezve.

/5/ A földrészlet határának minősítésekor a határvonalnak frontvo-
nalakkal alkotott metszéspontjait és a határvonal töréspontjait kell le-
szurni és a leszurt pontokat összekötni. Ha a fedettségűl, vagy más ok-

ből kifolyólag ezek a pontok nem minősíthetők, a szomszédos jól minősíthető határvonalak között be kell mérni.

/6/ Művelési ágak határvonalának minősítése alatt azok konturvonalainak azonosítását és megrajzolását értjük. A művelési ág jelzését fel kell tüntetni a fototérképen.

44.§.

A fototérkép minősítésének vizsgálata

/1/ A vizsgálónak a minősítés befejezése után a fototérképet teljesség, pontosság és kiállítás szempontjából meg kell vizsgálnia.

/2/ A munkaterület 5-10 %-át részletesen - a többi területet pedig szűrőpróbaszerűen - meg kell vizsgálni. A minősítés pontosságáról a minősítés során végzett ellenőrző mérések adatainak fototérképi állapottal való összehasonlításával kell meggyőződni. Erre a célra felhasználhatók a fototérkép metrikus megbízhatóságának vizsgálata céljából végzett ellenőrző mérések is. Egyes épületek összemérésével meg kell vizsgálni, hogy az épületek kirajzolása helyesen történt-e /a relatív magasságkülönbségeket figyelembe vették-e/. Részletesen kell ellenőrizni a belterületi határvonalat és a közterületek határvonalát. Meg kell vizsgálni, hogy a fototérkép fedett, elmosódott, összefolyó tonusú részeinek minősítése, bemérése megfelelően történt-e. A bizonytalan, vagy egyáltalán nem minősíthető részek megnyugtató térképezése kiegészítő mérésekkel biztosítva van-e. Megvizsgálandó továbbá, hogy a fototérképnek a minősítés során történt kirajzolása a "Minták és mellékletek"-ben foglaltak szerint történt-e és az egyes művelési ág jelzések fel vannak-e tüntetve.

45.§.

Minősítés kétképes /sztereofotogrammetriai/ eljárás esetén

/1/ Az előzetes minősítést a kataszteri térkép méretarányát megközelítő nagyításon kell végrehajtani. A kiértékelendő vonalakat 0,2 mm vastagságú folytonos vonallal /fekete tus, töltőtoll, vagy golyóstoll/ kell kihuzni. Azokat a vonalakat, amelyeket a térképen ábrázolni kell, de a nagyításon csak bizonytalanul látszanak, így kétséges, hogy kiértékelésük megoldható-e, piros színű tussal kell kirajzolni.

/2/ Az előre jelölt alappontokat és az illesztőpontokat azonosítani kell, majd jelkules szerint kirajzolva és megírva $\Delta = \text{HP}$, $\square = \text{Sp}$, vagy illesztőpont, $\bigcirc$ grafikus pont/ a közelítő nagyításon fel kell tüntetni.

/3/ A növényzettel takart, elmosódott részletek, továbbá az elméleti vonalak nem értékelhetők ki. Ezeket a részleteket a környezetükben található, legközelebbi, pontszerűen azonosítható /leszurással minősíthető/ fénykép-terepazonos pontokhoz /sztereofotogrammetriai grafikus kisalappontokhoz, /továbbiakban: "Szg" pontok/ viszonyítva be kell mérni. A beméréshez szükséges "Szg" pontok helyét a nagyításon tussal rajzolt 2 mm átmérőjű nullkörrel kell jelölni. A kiértékelő a kijelölt "Szg" pontok helyét leszurással adja meg.

/4/ A térképen nem ábrázolandó épületeket, szalmakazlakat, mezsgyét stb. át kell húzni. Ez megkönnyíti a kiértékelő munkáját. A nagyításokat a könnyebb kezelhetőség érdekében el lehet vágni, de a minősítés befejezése után azt össze kell ragasztani.

/5/ A vonalas létesítmények elhatároló vonalait a 43.§-ban leírtak szerint kell minősíteni. A kisajátítási határvonalra is az abban foglaltak az érvényesek azzal az eltéréssel, hogy a bemérést a kiértékelés után a helyszíneléskor kell végrehajtani.

/6/ Vonalas létesítményeknél a szegélyvonalak, a tengelyvonalak, a helyes szélességmérétek megállapítása, kiértékelése nehéz, sok esetben pedig kellő megbízhatósággal meg sem állapítható /árnyék, takarás, tulsugárzás stb./. Ezért azok minősítését különös gonddal és figyelemmel kell végezni. A legjobban azonosítható vonalszakaszokat kell kiválasztani és kirajzolni, majd erre mint mérési vonalra be kell mérni a vonalas létesítmény ábrázolandó pontjait.

/7/ A vasutvonalak minősítését a sinszálak azonosításával célszerű kezdeni. Ezekre kell bemérni a vasut területén ábrázolandó, a fényképen nem minősíthető műtárgyakat és épületeket.

/8/ Folyók, patakok, árkok, tavak minősítésénél a tonushatárokat kell minősíteni akkor is, ha azokat a térképezésnél kiegyenesítve kell ábrázolni. A minősítésnél tehát az íveket nem szabad sokszögekkel helyettesíteni.

/9/ A nagyméretű térképnek azon a helyén /lehetőleg valamelyik sarkában/, ahol térképezendő tartalmi rész nincs, a következő adatokat kell megírni:

- "minősítési lap" felirást;
- község nevét /belterület, zártkert/;
- szelvény /-ek/ számát;
- dátum és a minősítő aláírása.

46.§.

Az előzetes minősítés vizsgálata

A vizsgálónak ellenőrizni kell:

- az alappontok és illesztőpontok feltüntetését /teljesség, kirajzolás, név, szám/;
- a minősítés teljességét és szakszerűségét;
- a bizonytalanul kiértékelhető, vagy a fényképen nem látszó részletek beméréséhez szükséges "Szg" pontok kijelölését;
- megírások /aláírás/ teljességét.

47.§.

A sztereokiértékelési lap helyszíni minősítése és kiegészítése

/1/ A sztereokiértékelési lapot - attól függetlenül, hogy a kiértékelés előzetes minősítés alapján, vagy anélkül történt - a 38.§. /4/ bekezdésben előírt vizsgálaton túlmenően a helyszínen azonosítani, illetve minősíteni kell. Ennek során el kell végezni:

- a háromszögelési pontok azonosítását;
- a sztereokiértékelési lap valamennyi vonalának azonosítását;
- ki nem értékelte vonalak, épületek és tereptárgyak bemérését;
- művelési ágak minősítését, megírását és osztálybábelhelyezést /osztálybábelrendezést/.

A helyszíni azonosításhoz a sztereokiértékelési lap fénymásolatát kell használni. A bemérésekről A/4 formátum nagyságu füzetbe manuálét kell készíteni.

/2/ A sztereomérési lapot meg kell vizsgálni, hogy

- a minősítés tartalmilag a jelen utasításban leírtak szerint történt-e;

- a kiértékelt vonalak alakhelyesek-e;
- ki nem értékelt vonalak, épületek és tereptárgyak bemérése megtörtént-e /manuálé készítés/;
- a művelési ágak minősítése, megírása és az osztálybahelyezés /osztálybasorozás/ megtörtént-e.

V. Fejezet

TÉRKÉPEZÉS, TERÜLETSZÁMITÁS ÉS ÚJ MUNKARÉSZEK KÉSZÍTÉSE

48.§.

A térképezés végrehajtásának általános irányelvei

/1/ A térképezés feladata a fotogrammetriai munkatermék tartalmából a felujítandó térképről hiányzó pontok és vonalak beillesztése az adott térkép változatlanul maradt vonalai közé /a szelvényhálózat keretvonalai közé/. A térképezés a munka legkritikusabb munkafázisa. A fotogrammetria előnye csak akkor realizálódik, ha a térképezést megbízhatóan és gazdaságosan hajtják végre. A fotogrammetriai termékek és a kataszteri térkép kisebb-nagyobb ellentmondásait megfelelő eljárással úgy kell kiküszöbölni, hogy a felujítás során készült térkép pontjai és vonalai a 7.§-ban meghatározott hibahatáron belül összhangba legyenek.

/2/ Ha a felujítandó térképen elegendő illesztésre alkalmas ősvonal van, a térképezést a méretre állított, mérettartó anyagon készített kataszteri térképmásolaton kell végezni, ezt kell munkatérképként használni. A fotogrammetriai termékekről átveendő pontokat, illetve vonalakat erre a célra kiválasztott, illesztésre alkalmas pontok /hálózati pontok/ segítségével részenként, optimálisan illesztve átmásolással, vagy átszurással kell a térképmásolatra átvinni. Ebben az esetben a kataszteri térképmásolaton kell a helyrajziszámozást és területszámítást végezni. Azt úgy kell kidolgozni, hogy a nyomatkészítésre alkalmas térképszelvényeket arról egyértelműen lehessen másolni. A régi térképbe való illesztés biztosíték arra, hogy a térképfelujítás során a régi érvényes vonalak változatlanul kerülnek a felujított térképre.

/3/ Ha sok újonnan térképezendő vonal van, a kétszeres átmásolási hiba elkerülése végett célszerű a munkatérkép funkcióját a kataszteri térképmásolat és a fototérkép /illetve sztereokliértékelési lap/ között meg-

osztani úgy, hogy a térképmásolaton csak a földrészletek határvonalai kerüljenek térképezésre, az alrészletek, épületek és egyéb vonalakat pedig csak a térképezés alapjául szolgáló fotogrammetriai terméken. Ebben az esetben a nyomatkészítésre alkalmas térképszelvény készítésénél először a térképmásolatról kell a szelvénykeretet, örkereszteket és a földrészletek határvonalait átmásolni, majd - biztosítva a földrészletvonalak közzé való egyértelmű illesztését - a munkatérképként használt fotogrammetriai termékről a földrészleteken belüli vonalakat. Helyrajziszámozás és területszámítás a munkatérkép szerepét betöltő munkarész között a földrészletekre, illetve alrészletekre vonatkozóan szintén megosztva történik.

/4/ Ha a felujtandó térkép egyes részein a meglevő térképi állapot hiányos, vagy nem megbízható, az illesztési hálózatot a szükséges mértékben ki kell fejleszteni. Az illesztési hálózat kifejleszthető fénykép- és terepazonos pontoknak az utólagos illesztőpontokhoz hasonló bemérésével és a kataszteri térképmásolaton való térképezésével. Adott illesztési kereten belül esetleg hálózatsűrítő módszert is lehet alkalmazni.

/5/ Ha a fototérképen, vagy a sztereokiértékelési lapon a megfelelő távolságok jól egyeznek a térképmásolat megfelelő távolságaival és a sok változás miatt a térképmásolatra való átvitel felesleges munkatöbbletnek látszik - az illesztési hálózat megfelelő szélső pontjai között mért megfelelő távolságok eltérése mintegy 1 méternél nem nagyobb - a fotogrammetriai termék közvetlenül munkatérképként felhasználható. Ez a lehetőség a munkamennyiség csökkentése és az átmásolás hibaforrásának megtakarítása szempontjából előnyös ugyan, de a fotogrammetriai termék méretviszonyainak vizsgálata mellett figyelemmel kell lenni arra is, hogy a felujtandó térképről változatlan állapottal kell átvinni a fotogrammetriai termékre, vagy közvetlenül a nyomatkészítésre szolgáló térképszelvényre - azokat a vonalakat, melyek a fotogrammetriai terméken nem látszanak, vagy nem jól látszanak és ezeknek a vonalaknak összhangját biztosítani kell a fototérkép tartalmával. Egyképes eljárásnál figyelembe kell venni azt is, hogy a terep kisebb magasságkülönbségei esetén a fototérképen hibahatár alatti torzulások is lehetnek.

49.§.

A térképezés alapjául szolgáló fotogrammetriai termékek
előkészítése

/1/ A fototérképen a minősített és térképezett vonalakat fekete tus-
sal ki kell húzni függetlenül attól, hogy azok a régi térképen szereplő,
vagy új vonalak. Ügyelni kell arra, hogy a vonalak a mélyebb tonusoknál
is láthatók legyenek, szükség esetén a fototérkép /vörös vérlugsó oldat-
tal/ halványítható. A kihuzás lehet részleges is, a nem teljes egészük-
ben látszó vonalak jó minősíthető részét /részeit/ is ki lehet húzni.
Nem szabad kihuzni a fototérképen bizonytalanul látszó, a térképezés
pontosságát el nem érő vonalakat. A fototérképet lehetőleg szorosan a
helyszinelést követően kell térképezésre előkészíteni annak érdekében,
hogy az esetleges, bizonytalanul kirajzolt vonalakat a helyszini állapot
ismételt megtekintésével javítani lehessen.

/2/ Az épületeket és az átlagos terepszintből kiemelkedő, vagy bemé-
lyedő tereptárgyakat /töltéseket, csatornákat stb./ a magasságkülönbség-
ből származó torzulás kiküszöbölésével kell a fototérképen megszerkesz-
teni, illetve kirajzolni. A terep esetleges enyhe domborzata miatti ma-
gasságkülönbségből eredő torzulásokat viszont - a térképfelujítás esetén -
nem szükséges a kirajzolásnál figyelembe venni, mert az ebből származó
torzulások a térképmásolat keretei közé való illesztésnél kiküszöbölőd-
nek.

50.§.

Térképezés a kataszteri térképmásolaton

/1/ A térképezést a kataszteri térkép másolatán /film, műanyaglap,
fémbetétes lap/ kell végezni. A térképmásolaton a hiányosan leképződött
vonalakat ki kell egészíteni. Ha a filmen készített térképmásolaton tör-
ténik a térképezés, azt ceruzás térképezésre alkalmassá kell tenni.

/2/ A térképezésre szolgáló kataszteri térképmásolatot és a fotogram-
metriai terméket egymásra kell helyezni /a kettő közül egyik mindig át-
látszó/ és 5-15 cm távolságra illesztésre alkalmas, a térképen és a fo-
togrammetriai terméken egymásnak megfelelő ún. hálózati pontokat /H pon-
tokat/ kell kijelölni. A hálózati pontokat a szerint kell sűrűbben, vagy

ritkábban kijelölni, hogy a fotogrammetriai termék megfelelő méretei csak kis mértékben, vagy erősebben különböznek a térképmásolat méreteitől. Négy H pont által alkotott négyszögre történő illesztésnél az eltérés az egymásra közel merőlegesen képzelt fő irányokban belterületen 0,6 mm, zártkertben 0,8 mm-nél nem lehet nagyobb. A H pontokat a fotogrammetriai terméken piros, a térképmásolaton grafit ceruzával célszerű jelölni.

/3/ A H pontok hálózatát úgy kell kiegészíteni, hogy a térképezendő tartalom a H pontok által közre legyen fogva /extrapolálásra ne legyen szükség/ és az illesztési hibahatár tartható legyen. Az illesztési hálózat egyes pontjainak helyességét /durva hibákat/ azzal is ellenőrizni kell, hogy a szomszédos H pontokra való csusztatás csak kismértékű lehet és hogy a csusztatást egymás után bizonyos szabályossággal kell végezni.

/4/ Az illesztést és a térképezendő anyag átvételét lehetőleg 4, kivételesen 3 H pont között kell végezni. Az átvétel közvetlen átmásolással, vagy átszurással történik. Az illesztést a 4 H pont által alkotott /elképzelt/ négyszög mindkét fő irányában jelentkező eltérések arányos elosztásával kell végrehajtani. Az átveendő anyag minél pontosabb térképezése érdekében az illesztési területen belül is az átveendő pontok helyének megfelelően pontonként külön-külön is lehet csusztatást alkalmazni.

/5/ Egyéni tulajdonban levő földrészletek egymással közös határvonalát csak akkor szabad megváltoztatni, ha a térképi és a tényleges állapot közti eltérés a másodrendű részletpontokra megadott 0,6, illetve 0,8 mm hibahatárt túllépi.

/6/ A kataszteri térképmásolaton a megszűnt vonalak érvénytelenítését és az új vonalak térképezését piros színnel kell végezni. A térképmásolatot úgy kell kidolgozni, hogy az a további műveletek végrehajtására /helyrajziszámozás, területszámítás, tisztázati térkép másolása/ alkalmas legyen. /Jó minőségű műanyag kék nyomat esetén szóba jöhet az a megoldás, hogy a térképezés fekete tussal történjék és tisztázati térképként kerüljön kidolgozásra./

51. §.

Kiegészítő mérések térképezése

/1/ Egyképes eljárásnál a kiegészítő és ellenőrző méréseket általában a fototérképen kell térképezni, mert ott a kiegészítő mérések-nél felhasznált fénykép és terepazonos pontok a térképezéshez rendelkezésre állnak. A fototérképen célszerű térképezni azért is, hogy a közvetlenül kirajzolt vonalakat ellenőrizni lehessen. A térképezést manuáléról Májzik háromszögpárral, vagy egyéb felrakó segítségével kell végezni. Célszerű a fototérképen közvetlenül kirajzolt fekete vonalakkal szemben a kiegészítő mérések útján térképezett vonalakat piros színnel kihuzni. A kataszteri térképmásolatra történő átvitelnél a fototérkép közvetlenül kirajzolt és a kiegészítő mérések útján térképezett vonalai között nem kell különbséget tenni.

/2/ Kétképes eljárásnál a kiegészítő és ellenőrző méréseket általában a térképmásolaton kell térképezni, a földi eljáráshoz hasonlóan. Ennek érdekében a kiegészítő mérések céljára kiértékelte pontokat a térképmásolatra az egyéb kiértékelte vonalakhoz hasonlóan át kell vinni. Ha a sztereokiértékelési lapot munkatérképként használjuk, a kiegészítő méréseket a szükséges mértékben a sztereokiértékelési lapon kell térképezni.

52. §.

Térképezés vizsgálata

/1/ A belső vizsgálonak a térképezési munkafázisban ellenőrizni kell

- a mérési jegyzeteket,
- a helyszini minősítés eredményét tartalmazó fotogrammetriai munkarésznek térképezhetőségét és szakszerűségét.

/2/ A térkép tartalmát a terület 5-10 %-ában össze kell hasonlítani a helyszini állapottal. Ennek során a részletpontok között el-

ellenőrző méréseket kell végezni. Az ellenőrző mérési vonalakat és azok számát zöld színű tusvonallal a munkatérképen jelölni kell. Az ellenőrző mérési vonalakat úgy kell kiválasztani, hogy megbízható ellenőrzést adjanak a melléktérképek bedolgozására, a szelvények csatlakozására, a felujítandó térképen meglévő térkép- és terepazonos pontok és a felujítás során ábrázolásra kerülő vonalak között.

/3/ A vizsgálati méreteket a vizsgálati naplóba a következők szerint kell bejegyezni. Az első oszlopba kerülnek a természetben, a második oszlopba a térképről bemért adatok. A két adat különbségét az I., II. és III. rendű részletpontok hibahatárainak megfelelő oszlopba kell bejegyezni. A 7. §. /3/ bekezdése szerint megengedett legnagyobb hibánál nagyobbakat piros ceruzával be kell karikázni és intézkedni kell azok kijavításáról. Az I-II. és III. rendű részletpontokra kapott eltérések középhibáját ki kell számítani /ebben nem szerepelhetnek a megengedett legnagyobb hibánál nagyobb eltérések/ és ezt a vizsgálati mérések végén a vizsgálati naplóba be kell jegyezni.

53. §.

Helyrajzi-számozás

/1/ A helyrajziszámozást a 617/1966. /T.13./ ÁFTH számú utasítás szerint kell végezni.

/2/ A helyrajzi számokat és az alrészletek betűjelzését a munkatérképre ideiglenesen ceruzával, a mérési jegyzőtre pedig kék írónnal kell bejegyezni. A munkatérképen a helyrajzi számozás ellenőrzése után azokat piros tussal át kell írni.

/3/ Az alrészletek betűjelzését a helyrajzi számozással egyidejűleg fekete színű ceruzával kell a felujított térképlapra ideiglenesen feljegyezni, a mérési jegyzőtre, vagy fotogrammetriai anyagra pedig kék írónnal kell beírni.

54. §.

Területszámítás

/1/ A részletes területszámításnál kiindulási alapként a 15. §-ban előírt területösszeállítást kell elfogadni. Ha a területösszeállítás 15. §. /4/ bekezdésében említett eltérést tartalmazza, akkor először a kimutatott területi záróhibát kell eloszlatni.

/2/ Ha a területszámítást nagyobb összefüggő területre kell végrehajtani /50 hektár, 100 holdnál nagyobb terület esetén /és a tömbök területén - az utak határvonalának változása miatt - változás következett be, akkor célszerű számítási csoportokat alakítani. A számítási csoportok határvonalát úgy kell kijelölni, hogy az lehetőleg régi változatlan vonalak - úgynevezett fekete keret - mentén haladjon. Ha ez nem lehetséges, akkor először a csoportok területét a fekete kerethez képest bekövetkezett változás területének /+ - területek/ meghatározásával kell megállapítani.

/3/ Általános szabály, hogy a területszámítást a nagyból a kicsi felé haladás elvének megfelelően kell végrehajtani. Minden számítási egységen belül a változott részek területszámításánál a változatlan "fekete" vonalak által határolt földrészletek területét a nyilvántartási /alap/ munkarészekből kell átvenni és az átvett területre a változott részek területét rá kell állítani.

/4/ A számítási csoportokra bontásról ívpapíron területszámítási vázlatot kell készíteni. A területszámítási csoportokat az ABC nagybetűivel kell megjelölni.

/5/ Ha a töréspontok tulnyomó részének nincsenek koordinátái, a csoport területszámítását rajzi átlakítással, vagy más grafikus módszerrel is lehet végezni. Grafikus módszer - a töréspontok koordinátáinak a térképről való lemérése után - a területnek koordinátákból történő meghatározása is.

/6/ Az alapmunkarészekből átvett terület és az ezen belül numerikusan, vagy grafikusan meghatározott számítási csoportterületek ösz-

szégei közötti eltérés a területi záróhiba. A területi záróhiba két részből áll: a térképpair méretváltozásából eredő és a területmérési hibából. A rajzi átlakítás módszerével történő meghatározásnál a területi záróhibát teljes egészében a csonkanégyzetek /holdak, hektárok/ területének arányában kell elosztani. A csoportterületek összegének egyezni kell az átvett területtel.

/7/ A területszámítási csoportokon belüli tömbök, közterületek és nyomvonalas létesítmények közül a szabályos alakúak területét a megmért, vagy a térképről lemért hossz- és szélességi adatokból kell kiszámítani. A térképről lemért távolságoknál a térképpair méretváltozását természetesen figyelembe kell venni.

/8/ A területszámítást D. 9011 r.sz-u alcsoportok és földrészletek területszámítása /beliv/. D. 9012 r.sz-u területszámítási jegyzőkönyv /küliv/ vagy a D. 9013. r.sz-u területszámítás koordinátákból című nyomtatványokon kell elkészíteni.

/9/ A számítási csoportokon belül az egyes részletek /tömbök, közterületek és nyomvonalas létesítmények/ területeinek összege a csoport területétől általában eltér. Az eltérés a területi záróhiba. Mind a /7/ bekezdésben, mind a jelen bekezdésben leírt területi záróhiba megengedett értéke az alapmunkarészekből átvett és a kiszámított területek között a csoport területétől függően a következő:

0 - 1 kh-ig	3 %
1 - 2 "	2,5 %
2 - 5 "	2 %
5 - 10 "	1,5 %
10 - 25 "	1 %
25 - 50 "	0,8 %
50 - 75 "	0,6 %
75 - 100 "	0,5 %
100 kh-on felül	0,3 %

A csoporton belül a területi záróhiba elosztási módja a következő: a kizárólag a természetben megmért hosszakból számított tömbök-nél, közterületeknél és nyomvonalas létesítményeknél ki kell írni a terület hold, illetve hektár értékének - két tizedesig számított - negyed-részt, a részben természetben mért hosszakból számított területek felét, a kizárólag térképi méretekből számított, vagy Alder hárfával meghatározott területeknél a teljes területet. A területi záróhibát az így kiírt területek arányában logarléccel elérhető pontossággal osztjuk el.

/10/ A földrészletek területét - ha határvonalakulat a térképen nem változtattuk meg - az alapmunkarészekből változatlan területtel kell átvenni. Ha a földrészletek határvonala változott, akkor a területet lehetőleg a természetben mért, illetve a térképről lemért méretekből kell számítani, egyébként egymástól függetlenül kétszer végzett grafikus területszámítási módszerrel kell meghatározni.

/11/ Az alrészletek területét vagy méretekből, vagy grafikusán kell meghatározni. A kiszámított alrészletek összterülete 5 %-ban térhet el a földrészlet területétől. Nagyobb eltérés esetén a hibát meg kell keresni és ki kell javítani. A megengedettnél kisebb eltérés esetén a területkülönböt az alrészletek területeinek arányában el kell osztani. Ha egy földrészleten belül két alrészlet van és az egyik a földrészlet területének 20 %-ánál kisebb, akkor elegendő csak annak területét kétszer meghatározni, a másik alrészlet területét pedig a földrészlet területéből levonással képezni.

/12/ A felügyelőségnek a területszámítás befejezése után területjegyzéket nem kell készítenie.

55. §.

A helyrajziszámozás és területszámítás ellenőrzése

/1/ A területszámítás befejezése után a vizsgálattal megbízott dolgozónak az újonnan meghatározott területek 10 %-át ellenőrizni kell. Az ellenőrzés eredményét a vizsgálati naplóba be kell jegyezni. A koordinátákról történt területszámítás vizsgálatánál a koordináták helyességét a térképen léptékekkel kell ellenőrizni.

/2/ A helyrajziszámozást a vizsgálattal megbízott dolgozónak felül kell vizsgálni. A vizsgálat eredményét a vizsgálati naplóba be kell jegyezni.

/3/ A helyrajziszámozás felülvizsgálata után a helyrajzi számokat, az alrészletek betűjelét, az önálló alrészletet nem képező részek kapcsoló jeleit és a művelési ágak jelzéseit tussal ki kell írni, illetve rajzolni.

56. §.

Azonosítási jegyzék

/1/ A térképfelújítás során végrehajtott birtokvalósítás és területszámítási munkák befejezése után a 15. §. szerint elkészített azonosítási jegyzék változás utáni rovatait a következők szerint kell kitölteni:

a./ a régi és az új helyrajzi számokat, valamint a vonatkozó területi adatokat egymással szembe kell állítani. Ha az összevont régi helyrajzi számok nem egymás után következnek, az új helyrajzi számot és területet mindig a legalacsonyabb régi helyrajzi számmal kell szembeállítani, a magasabb régi helyrajzi számoknál pedig utalni kell arra az új helyrajzi számra, amelybe a terület beolvadt. Pl. ha a 115/1 hrsz-u 100 négyszögöl /m²/, a 115/2 hrsz-u 150 négyszögöl /m²/ és a 128/1 hrsz-u 105 négyszögöl /m²/ terület új, 96 hrsz alatt 355 négyszögöl /m²/ területtel egybeolvadt, akkor a 115/1 hrsz-nál kell a 96 hrsz-t és a 355 négyszögöl /m²/ területet szembeállítani, míg a 115/2 és a 128/1 hrsz-nál "Beolvadt a 96 hrsz-ba" jelzést kell bejegyezni.

b./ Az azonosítási jegyzék változás utáni oldalát a változás előtti oldalhoz hasonlóan területileg le kell zárni és a végösszegnek egyeznie kell a változás előtti területtel.

c./ Az azonosítási jegyzéket összefűzve kemény borítólappal kell ellátni.

57. §.

Községi földkönyv készítése

/1/ A községi földkönyvet Pü. 3001 rkt.számú nyomtatványon - be-
kötésre alkalmas módon - külön kell östzeállítani a belterületről és kü-
lön a zártkertről.

/2/ A községi földkönyvet a 207/1962. /T.6./ ÁFTH számú utasi-
tás 53. §-ában, illetőleg a 424/1964. /T.18./ ÁFTH számú utasításban
foglaltaknak megfelelően - az ott leírtak értelemszerű alkalmazásával -
kell elkészíteni. A kataszteri telekkönyv helyett községi földkönyv ér-
tendő.

58. §.

Nyomdai sokszorosításra alkalmas térképszelvények
készítése

/1/ A térképszelvények nyomdai sokszorosítására alkalmas mű-
nyagmásolatainak /tisztázai térképnek egyeznie kell a munkatérképpel,
valamint a községi földkönyvbe foglalta adatokkal. A szelvénylapok le-
tisztázása után a munkatérképet a műanyaglappal elmozdulás mentesen
kell összeerősíteni. A vonalak vastagsága 0,16 mm. A szelvénykeret sa-
rokpontokat a keretvonalak 5 mm-re meghosszabbított metszésével kell
kirajzolni és ennek megfelelően az örkeresztek vonalát is egymást met-
szően kell kirajzolni. A keretvonalak és örkeresztek átmásolása után
kezdődhet az alaptérkép vonalainak átrajzolása tömör, fekete éles vo-
nalakkal. A speciális tust higitani csak akkor szabad, ha a használat
folyamán - az oldóanyag elpárolgása következtében - kissé besűrűsödött.
Előfordulhat az is, hogy a tuskihuzóban már kifogyóban lévő tus nem ad
tömör vonalat, hanem szemmel észre nem vehető kettős vonalat huz. Az
ilyen vonalak a nyomdai sokszorosítás során a nyomaton nem jelentkez-

nek, ezért kihúzás közben időnként "textilvizsgáló nagyítóval" felül kell bírálni a vonalakat annak megállapítása érdekében, hogy ne legyenek szürkék, kettős vonalúak és, hogy vastagságuk megfelelő legyen.

/2/ A kirajzolási előírásokat a térképfelújítási és új felmérési munkáknál a 209/1962. /T.9./, illetőleg a 113/1963. /T.10./ ÁFTH számú utasítások mintái és ábrái tartalmazzák. A főbb előírások a következők:

- a./ A vizek folyás irányának jelölése 10 mm hosszú nyíllal történik.
- b./ A községhatár jelölésénél 5 mm-re kell a pontoknak egymástól elhelyezkedniök, úgy, hogy a határpontra /töréspontra/ pontot tenni nem szabad és a törésponttól jobbra, balra egyenlő számban helyezkedjenek el /4-4 db/.
- c./ Községhatárrészletnél a határvonalat mindig ki kell rajzolni.
- d./ A közlekedési utakat "közut" jelöléssel kell ellátni.
- e./ Eltolt szelvény esetén a szelvénykeret megfelelő oldalait pontozott vonallal kell jelölni. Abban az esetben, ha a szelvénykereten kívüli részen egyes földrészletek ábrázolva vannak, ezen a területen a szelvénykeretvonal szintén pontozandó.
- f./ Az örkereszteket a szelvény üres területein is ki kell rajzolni.
- g./ Az alappontok nevét vagy számát nem kell a szelvényekre bejegyezni.

/3/ A térképszelvények déli margóját a délnyugati saroktól 8 cm hosszan üresen kell hagyni a nyomda részére előírt szöveg számára. A déli-keleti saroktól a szelvény közepe felé a következő záradékot kell írni:

"Készítette az ÁFTH megyei felügyelősége az 1208/1966./T.14./ ÁFTH sz. utasítás szerint az évben."

A déli szelvénykereten még fennmaradó részen a térkép szerkesztőinek, a rajzolónak és a vizsgálónak aláírását kell elhelyezni. A kereten kívüli feliratokat a keret szélétől 3 cm távolságon belül kell elhelyezni.

/4/ A legkisebb szelvényszámú térképlap üres terében - ideiglenes nyilvántartási térképek megírási mintájához hasonlóan egymás alatt arányosan elhelyezve - a következő feliratokat kell feltüntetni:

- a./ a község neve /25 mm-es blokk nagybetűkkel/;
- b./ "KÖZSÉG" vagy "VÁROS" megjelölés /7 mm-es blokk nagybetűkkel/;
- c./ "BELTERÜLETÉNEK" vagy "BELTERÜLETÉNEK ÉS ZÁRTKERTJÉNEK" megjelölése /10 mm-es blokk nagybetűkkel/;
- d./ "FELÚJÍTOTT TÉRKÉPE" elnevezés /10 mm-es blokk nagybetűkkel/;
- e./ 3,5 mm-es blokk betűkkel és számokkal:
 - "Méretarány 1:....."
 - "Kataszteri felmérés éve:"
 - "Felújít és éve:"
 - "Készítette az 1208/1966. /T.14./ ÁFTH sz. utasítás szerint az Állami Földmérési és Térképészeti Hivatal megyei felügyelősége."

/5/ Ha a legkisebb szelvényszámú térképlapon a /4/ bekezdés szerinti címfelirat elhelyezésére nincs elegendő üres tér, a címfeliratot egy arra alkalmas másik szelvényen kell elkészíteni, szükség esetén a címfeliratot kissébb betűkkel kisebb térre lehet szorítani. Külön címlapszelvényt nem szabad készíteni.

/6/ A címfelíratos szelvényen a község teljes területéről a szelvényhálózat, a belterületek és a zártkertek határvonalainak feltüntetésé-

vel 1:50 000 ma átnézeti vázlatot /krokit/ kell készíteni. Nagyobb köz-
ségeknel - helyhiány esetén - az átnézeti vázlat méretaránya csökkenthető.
Különböző szelvényrendszerű /méretarányu/ térképek esetén a különböző szel-
vényhálózatokat egymásra fektetve, de eltérő /folytonos, szaggatott, pon-
tozott/ vonallal kell feltüntetni.

/7/ Ha az 1:2000 ma térkép felújítás az 1:2880 ma kataszteri tér-
képek felnagyítása útján készült az egyes térképek, valamint a címfelirat
záradéka után még a következő szöveget is fel kell tüntetni:

"Az 1:2880 méretarányu kataszteri térképek felnagyítása."

59. §.

A tisztázati térkép vizsgálata

/1/ A tisztázati térkép a sokszorosítás alapanyaga, ezért azt ala-
posan ellenőrizni kell /lehetőleg már munka közben/.

/2/ Ellenőrizni kell:

a./ a szelvények csatlakozását /a csatlakozási hiba nem lehet na-
gyobb 0,2 mm-nél/;

b./ az átmásolás helyességét /a másolási hiba nem lehet nagyobb
0,1 mm-nél/;

c./ a vonalak vastagságát és minőségét /vonaltvastagság 0,16 mm,
tömött, éles fekete vonal/;

d./ a megírások teljességét és helyességét;

e./ az alappontok feltüntetésének teljességét és helyességét /szám,
név nem szerepelhet/;

f./ a helyrajzi számok, alrészletek és művelési ág jelölések he-
lyességét és teljességét.

/3/ A tisztázati térképet a községi földkönyvvel össze kell olvasni. Az összeolvasás megtörténtét a vizsgálati naplóba be kell jegyezni.

60. §.

* belső vizsgálat összefoglalása

/1/ A belső vizsgálatnak olyannak kell lennie, hogy ellenőrzést adjon az egész munka minőségére; ennek érdekében menetközben ki kell terjednie minden munkaszakaszra, lényeges munkarészekre és minden térképlapra.

/2/ A belső vizsgálat tényét a vizsgálónak minden megvizsgált munkarészen - csoportosított munkarészek esetén a borítólapon - aláírásával és keltezéssel kell igazolni.

/3/ A belső vizsgálatok eredményét munkaszakaszonként a vizsgálati naplónak tartalmaznia kell. Be kell jegyezni a felfedett hibákat, hiányosságokat és azok javítására, illetve pótlására vonatkozó rendelkezéseket.

/4/ A vizsgáló által felfedett eltérések és hiányok kijavítását és pótlását végző dolgozó köteles tudomásul vételi záradékkal a vizsgálati napló vonatkozó tételét aláírni. A vizsgáló pedig - az általa aláírt záradékkal - azt igazolja, hogy a javítás, illetve pótlás megtörténtét ellenőrizte.

/5/ A belső vizsgálat során készült szögmérési, hosszmérési, területszámítási, stb. jegyzőkönyveket a vizsgálati naplóhoz kell csatolni.

/6/ A munkaközbeni belső vizsgálat során meg kell állapítani, hogy

a./ a munkát a műszaki terv, az ÁFTH utasítások és a vizsgálati naplóba bejegyzett rendelkezések szerint végzik-e.

b./ felhasználják-e az előírásoknak megfelelően a koordináció által rendelkezésre bocsátott valamennyi alapadatot;

d./ az egyes munkarészek az előírt nyomtatványokon készülnek-e;

d./ a munkarészek külső kiállítása és a térképi kirajzolások megfelelnek-e a kirajzolási mintákban foglaltaknak;

e./ a munkarészek tiszták-e, össze vannak-e fűzve, borítólapokkal el vannak-e látva és a készítőik aláírták-e a munkarészeket.

/7/ A koordinációs csoport menet közbeni vizsgálata a belső vizsgálat szakszerűségének és folyamatosságának ellenőrzésére és az adott utasítások betartásának vizsgálatára terjedjen ki.

/8/ A földnyilvántartási vizsgálat a 207/1962. /T.6./ ÁFTH sz. utasítás 47. §. szerint végzendő. /Kerületvezető helyett csoportvezető/. A munkaközben, valamint a munka befejezésekor végzett földnyilvántartási vizsgálat megállapításait a vizsgálati naplóba be kell vezetni.

/9/ A belső vizsgálat befejezése után a teljesen elkészült munkákat folyamatosan kell átadni átvételi vizsgálatra.

61. §.

Átvételi vizsgálat

/1/ A munka befejezése után a koordinációs csoportnak, illetve a területileg illetékes földnyilvántartási csoportvezetőnek, átvételi vizsgálatot kell tartani. Az átvételi vizsgálat mindazokra a munkarészekre és munkaszakaszokra kiterjed, amelyekre a belső vizsgálatnak ki kell terjednie.

/2/ Meg kell állapítani, hogy a belső vizsgáló minden munkafázist és a készült munkarészeket kellő részletességgel megvizsgálta-e és annak megtörténtét aláírásával igazolta-e. E téren fennálló hiányt pótolni kell. Meg kell állapítani, hogy a belső vizsgálat során feltárt hibákat a munkát végző dolgozók kijavították-e és a javítások helyesen történtek-e.

/3/ Az átvételi vizsgálatot a légifénykép tartalmára támaszkodva, a belső vizsgálat során feltárt hibákra figyelemmel kell végrehajtani. Ennek alapján kell a helyszíni vizsgálati mérések helyét megtarvezni és végrehajtani. A helyszíni vizsgálatnak tartalmi és metrikus szempontokra is ki kell terjednie. A munkát olyan mélységig kell vizsgálni, hogy annak minőségéről a vizsgáló megbízható képet kapjon.

/4/ A hibák kijavítása és a hiányok pótlása a felujtitást végző munkacsoport kötelessége.

/5/ Átvételre alkalmatlannak akkor kell a munkát minősíteni, ha megállapítást nyer, hogy a belső vizsgálat nem volt előírás szerű, olyan hibák fordulnak elő, amelyek kijavítása előtt gazdaságosan és szakszerűen nem folytatható le a vizsgálat /pl. meg kell ismételni egy munkafázist, vagy lényeges munkarészt újból el kell készíteni/. Ez esetben az újból való elkészítés időtartamára az átvételi vizsgálatot fel kell függeszteni és javaslatot kell tenni a felelősök megállapítására.

/6/ Az átvételi vizsgálat eredményét a vizsgálati naplóba kell bejegyezni.

/7/ Az átvételi vizsgálatot a munkarészek átadása után mielőbb, de legkésőbb a beérkezéstől számított 30 napon belül kell kezdeni és a megkezdéstől számított 90 napon belül be kell fejezni.

62. §.

Zárójelentés

/1/ Az átvételi vizsgálat után rövid /legfeljebb 2 gépelt oldal/ zárójelentést kell készíteni 3 példányban. Egyet a felügyelőség, kettőt az ÁFTH részére. A zárójelentést akkor kell elkészíteni, ha az átvételi vizsgáló meggyőződött arról, hogy az összes hibát kijavították és a hiányokat pótolták.

/2/ A zárójelentés két részből áll: szöveges és statisztikai részből. A szöveges részben ki kell térni az átvett munka általános minősítésére.

sére, a munka metrikus megbízhatóságára, a vonatkozó utasításoktól és rendelkezésektől történt eltérésekre, ezek okára és az alkalmazott megoldás rövid leírására, a munka esetleges hiányaira. A statisztikai adatokat az 5. számú melléklet szerint kell megadni.

VI. Fejezet

VEGYES RENDELKEZÉSEK

63. §.

Új földnyilvántartási munkarészek készítése és az egységes nyilvántartás bevezetése

/1/ Az átvételi vizsgálat megtörténte és a vizsgálat során megállapított hibák kijavítása után a 207/1962. /T.6./ ÁFTH sz. utasítás 56-65 §-ai és a 424/1964. /T.18./ ÁFTH sz. utasítás szerint mielőbb el kell készíteni az új földnyilvántartási munkarészeket. Amennyiben a felügyelőség az új földnyilvántartási munkarészek készítését alkumunkában tervezi, az erre vonatkozó engedélyt a belső vizsgálat lezárása /a hibák kijavítása/ után lehet kérni, de az új munkarészeket csak az átvételi vizsgálat megtörténte és e vizsgálat során megállapított hibák kijavítása után szabad elkészíteni. A felügyelőség az új földnyilvántartási munkarészek alkumunkában történő elkészítésére csak akkor kap engedélyt, ha a vonatkozó előterjesztésében kötelezettséget vállal arra, hogy a nyomdai sokszorosításra alkalmas térképszelvényeket az engedély kérésétől számított egy hónapon belül leadja.

/2/ A tisztázati térképszelvényekről nyomatkészítésre való felküldés előtt 2 példány fénymásolatot kell készíteni. Az egységes nyilvántartást a nyomatok elkészültéig az egyik fénymásolati példányon kell vezetni. A másik fénymásolatot a birtokvázlat forgalomba hozataláig a birtokívek mellett a községben kell tárolni.

/3/ A művelési ágak ellenőrzésére és az új birtokívekre vonatkozóan a 37/1963. /XII.24./ Korm.sz. rendelet 38-40. §-ai, a közszemlére vonatkozóan az 527/1965. /T.21./ ÁFTH sz. utasítás szerint kell eljárni.

64. §.

Munkarészek átadása.

/1/ A térképfelujítás során készült felmérési, számítási és rajzi munkarészeket, a fotogrammetriai termékeket, a vizsgálati naplót, továbbá az azonosítási jegyzék egy példányát a munkacsoport vezetője átadás-átvételi elismerény ellenében köteles átadni a felügyelőség adat- és térképtárának.

/2/ Az alumíniumlemezre kasírozott fototérképeket az ÁFTH Központi Adat- és Térképtárába kell felszállítani.

/3/ Az azonosítási jegyzék egy példányát a belterületi /zártker-
ti/ összesítő, a belterületi /zártkerti/ főösszesítő egy példányát, a
betűsoros névmutatót, a helyrajzszám-mutatót és a birtokleveket a köz-
ségben kell tárolni.

/4/ Az azonosítási jegyzék egy példányát - a nyomatok elkészül-
te után, a telekkönyvi térkép céljára szolgáló nyomatokkal egyidejűleg -
meg kell küldeni a telekkönyvi hatóságnak.

/5/ A munkarészek közül ki lehet selejtezni:

a./ a puha nagyításokat /a nyomatok elkészítése után/,

b./ a munkatérképként nem használt térképmásolatokat,

c./ a felesleges fénymásolatokat.

A fotogrammetriai termékek selejtezésénél a Magyar Népköztársaság honvédelmi minisztere 43. sz. utasításának /piros utasítás/ IV. fejezet 15. §-ában leírtak szerint kell eljárni.

/6/ A munkatérképként felhasznált térképmásolatokra és fotogrammetriai termékekre szelvényenként feltűnő betűkkel - esetleg bélyegző útján - "MUNKATÉRKÉP" jelzést kell írni. A munkatérképeket és egyéb térképfelujítási bizonylatként szolgáló munkarészeket /sztereokiértékelési lap,

manuálék, területösszeállítási és számítási munkarészek, vizsgálati napló, zárójelentés/ a munkaterület új felméréseig a felügyelőség adat- és térképtárában kell őrizni.

/7/ A munkarészek példányát és elosztását a 6. számú melléklet tünteti fel.

65. §.

Felujított térképek sokszorosítása

/1/ A belterületek és zártkertek jelen utasítás alapján felujított térképeinek nyomdai sokszorosításáról az ÁFTH Központi Adat- és Térképtára gondoskodik.

/2/ A belterületeket tartalmazó tisztázati térképről mellékfalvak esetében 12, a többi helységek /városok: regionális szerepkör, vagy szerepkör nélküli jelentős községek; faluközpontok/ esetében 20 térképnyomatot kell készíttetni. A térképnyomatokat 20 példányban azoknál a helységeknek kell készíttetni, amelyeknél a felügyelőségek részére az 1966. április 26-án kelt 856/1966. sz. ÁFTH utasításhoz csatolt kimutatás "ÉMI igény" elnevezésű rovatában 1, vagy 2 szám szerepel, jelölve annak, hogy a helység belterületéről az Építésügyi Minisztérium 1:1000, illetőleg 1:2000 méretarányú térképre tart igényt. A csak zártkerteket tartalmazó térkép-szelvényekről 12 példányban kell térképnyomatot készíttetni.

/3/ A térképnyomatok rendeltetése a következő:

1 példány legjobb minőségű rajzpapíron az egységes nyilvántartás számára,

1 példány jó minőségű /Dipa/ rajzpapíron a telekkönyv részére,

1 példány jó minőségi /Dipa/ rajzpapíron az építésügyi hatóság részére /csak belterületről/,

1 példány Offset papíron birtokvázlatok céljára,

1 példány Offset papíron talajosztályozási térkép céljára /csak zártkertről/,

1 példány Offset papíron a Széchenyi Könyvtár részére,
6, illetve 14 példány Offset papíron az adatszolgá-
tás részére /ennek fele a felügyelőségénél, fe-
le a Központi Adat- és Térképtárban tárolandó/,
1 példány pausznyomat a felügyelőség részére /időközi
változások átvitale céljára a birtokvázlat, ta-
lajosztályozási térkép, stb-re/.

B u d a p e s t , 1966. augusztus 6.

1. sz. melléklet az 1208/1966./T.14./AFTH sz. utasításhoz

Tájékoztató a fotogrammetriai munkák áráról

1./ Kontaktmásolat

18 x 18 cm méret	23 x 23 cm méret	30 x 30 cm méret
16.- Ft/db	17.- Ft/db	18.- Ft/db

A számlázási árak arra az esetre vonatkoznak, ha ugyanabból a filmtekercsből tiznél több felvételtől készül kontaktmásolat.

Amennyiben ugyanabból a filmtekercsből tíz vagy annál kevesebb felvételtől kell kontaktmásolatot készíteni, a számlázási ár a következő:

18 x 18 cm	23 x 23 cm	30 x 30 cm
22.- Ft/db	23.- Ft/db	24.- Ft/db

2./ Közelítő nagyítás

kb 60 x 70 cm méret	kb 80 x 80 cm méret
/Kb 1:2880 vagy	/Kb 1:1000 vagy
1:1440 m.a./	1:2000 m.a./
55.- Ft/db	75.- Ft/db
40.- Ft/db másodpéldány	60.- Ft/db

3./ Nagyítás ösvonalakra

kb 60 x 70 cm méret	kb 80 x 84 cm méret
85.- Ft/db	105.- Ft/db
40.- Ft/db másodpéldány	60.- Ft/db

4./ Fototérkép /nem jóváhagyott ár/

a.//1:2000 vagy 1:2880 m.a./	90.- Ft/db
b./ a fototérkép puha másolata	40.- Ft/db, illetve
	60.- Ft/db

5./ Méretállítás /nem jóváhagyott ár/

a./ Alumíniumlemezre kasírozott fotopapír:

Ha a belter. ill. zártkert egy szelvényre esik:	395.- Ft/db
" " " " két " "	: 505.- Ft/db
" " " " három " "	: 615.- Ft/db
" " " " négy " "	: 725.- Ft/db

b./ Mérettartó, vagy nem mérettartó film

kb 60 x 70 cm

lapméret

/1:2880 vagy

1:1440 m.a./

230.- Ft/db

120.- Ft/db másodpéldány

6./ Sztereokliértékelés /nem jóváhagyott ár/

a./ 1:2000 m.a.	Belterület	40.- Ft/ha
	zártkert	30.- Ft/ha
b./ 1:2880 m.a.	Belterület	30.- Ft/ha
	zártkert	20.- Ft/ha

M ű s z a k i t e r v

..... község belterületének /és zártkert-
jének/ térképfelújításához /új felméréséhez/ és földnyil-
vántartási adatainak rendezéséhez.

I. Tájékoztató adatok:

Ebben a fejezetben fel kell venni

- a/ különálló egységekként és összesen a területet /kerek hektárban/ és a becsült részletszámot /részlet szám alatt az alrészletek számát és hozzáadva az alrészlet nélküli földrészletek számát kell érteni/,
- b/ a feldolgozás előtti térképi állapot jellemzését: a kataszteri felmérés évét, méretarányát /egyes részek eltérő méretarányát/, a nagyobb időközi változásokat, a község telekkönyvi jellegét, /betétes vagy telekjegyzőkönyves/,
- c/ a község jelenleg feldolgozásra nem kerülő területeire /külterület, stb./ vonatkozóan a legutóbbi feldolgozás módját /új felmérés, térképfelújítás, ideiglenes nyilvántartási térkép, vázlat stb./, évét és méretarányát, valamint az osztálybasorozás /osztálybahelyezés/ és az új földnyilvántartási munkarészek készítésének évét,
- d/ esetleges egyéb, a munkára jellemző tájékoztató adatot.

II. A munkafeladat meghatározása és követelményei

Ebben a fejezetben kell a munkát meghatározó feltételeket ismertetni, a döntéseket és kívánalmakat szükség esetén indokolni a következőkre:

- a/ a munkafeladat meghatározása,
- b/ fotogrammetriai eljárás meghatározása,
- c/ a térképezés méretaránya és szelvényezési kérdések,

- d/ alkalmazandó területi mértékegység meghatározása,
- e/ az eddig végzett előkészítő munkák /légifényképezés időpontja, képméretaránya, minősége, az alappontok helyezése, az illesztés megoldása, műszaki és földnyilvántartási előkészítés/,
- f/ a munka szervezésére és vizsgálatára vonatkozó rendelkezések,
- g/ a munka végrehajtására vonatkozó rendelkezések /birtokvalósítás, helyszíni munka, a térképezés megoldása, kiegészítő mérések, osztálybahelyezés, mely részen szükséges osztálybasorozás, stb./

III. A tervezett munkafázisok időpontja és munkaerő szükséglete

A munkafázisokat úgy kell bontani, hogy a műszaki terv adataiból a felügyelőségi terv közvetlenül összeállítható legyen. A felügyelőségi terv, illetve beszámoló jelentésekre előírt bontáson túlmenően - különösen nagyobb terjedelmű munkáknál - a munkafázisokat tovább célszerű részletezni, hogy az a tervezés és a munka végrehajtása szempontjából könnyítés legyen.

Az egyes munkafázisoknál és alfázisoknál a kezdés és befejezés tervezett időpontját, valamint a tervezett munkanap ráfordítást kell feltüntetni.

IV. Tervezett költség ráfordítás

Munkafázisonként és összesen 100 forint pontossággal a tervezett költség ráfordításokat a következő részletezés szerint kell feltüntetni:

- kiküldetési költség,
- napszámköltség,
- fuvarköltség,
- egyéb költség.

A műszaki tervet a készítő csoportvezető, továbbá a technológiáért felelős műszaki és földnyilvántartási csoportvezető írja alá,

mindkét szakvonal osztályvezetője véleményezi és a felügyelőségvezető hagyja jóvá.

3.sz. melléklet az 1208/1966./T.14./ ÁFTH sz. utasításhoz

..... Vállalat

M ű s z a k i l e í r á s

..... község belterületének /zártkertjének/
fotogrammetriai feldolgozásáról.

1./ A légifénykép felvételi éve: 1964.

fókusz távolság: 21,5 cm

képnagyság: 18 x 18 cm

képméretarány: cca 1:12 000

Feldolgozás méretaránya: 1:2000

A beillesztés kataszteri ésvonalakkal történt, a kat. térképek méretaránya: 1:2880.

2./ Mérettartó filmen készített térképmásolatok:

	15/I.	15/II.	16.szelv.
keretméretnél közép/legn.hiba	0,1/0,2	0,1/0,3	0,1/0,1 mm
átlóméretnél " "	nem volt mérhető		
vonalvastagság: max.	0,3	0,2	0,2 mm

3./ Fotogrammetriai munkatermék:

	15/I	15/II és	16.szelv.
szerkesztés közép/legnagyobb hiba	0,1/0,1	0,1/0,2/	mm
helyzeti pontosság "	0,2/0,4/	0,1/0,2/	"
csatlakozás "	0,3/0,4/		"
kartográfiai minőség	kiváló	jó	
metrikus minőség	megfelelő jó		
A fényképanyagról 1-1 db puha másolat készült.			

4./ Megjegyzések:

A 15/I. szelvény ÉNy sarkán nem volt megfelelő, illesztésre felhasználható kat. ésvonal, az illesztés történt.

Egyéb megjegyzések:

Dátum:

.

aláírás

4.sz. melléklet az 1208/1966./T.14./ ÁFTH sz. utasításhoz

T Á B L Á Z A T

légifényképeken a relatív magasságkülönbségből
eredő torzulás mértékének megállapítására.

A táblázatból kivehető korrekció:

$$r = \frac{h}{H} R$$

h = relatív magasságkülönbség

H = repülési magasság

R = távolság a nadirponttól

Megjegyzés: A távolság ölben is kifejezhető,
ebben az esetben a korrekciót is ölben
kapjuk. Közbeeső értékeknél interpolálni kell.

5.sz. melléklet az 1208/1966./T.14./ ÁFTM sz. utasításhoz

..... megye

..... község

belterülete / és zártkertje/ térképfelujításának
/új felmérésének/ adatai

I. Tájékoztató adatok

	A f e l d o l g o z o t t	
	b e l t e r ü l e t	z á r t k e r t
nagyság kh		
különálló egységek száma		
új térképszelvények száma		
földrészletek száma		
részletek száma		

A Kataszteri felmérés éve: méretaránya

II. Fototermékek, fotogrammetriai feldolgozás

	Teljes szelv. db	Félszelvény db
Fototérképek száma		
Fuha nagyítás száma		
Mérettartó film térképmáso- lat		
Közönséges " "		
Alum. lemezre kasírozott "		
Sztereokiórtékelési asztra- lon		
Egyéb fototermék:		

Az új feldolgozás méretaránya:

III. Teljesítmény adatok

Földnyilvántartási és műszaki
előkészítés /II. fejezet/
Birtokvalósítás, helyszínelés,
térképezés /IV. fejezet és ...\$/
Helyrajzsíjazás és terület-
számítás /.....\$/
Műanyag térképmásolat készítése
/.....\$/
Községi földkönyv készítése
/.....\$/

Ráfordított munkanap	
összesen	ebből kiküldetéses

Összesen:

IV. Költség adatok

A munkára eső fizetéshányad:
/1 dolgozó átlagos havi fizetése
korpótlékkal együtt/
Utiszámla:
Napszám:
Fuvar és egyéb:

Ráfordított költség Ft

Összesen:

..... 19.....

.....
felügyelőszékvezető

6.sz.melléklet az 1208/1966./T.14./ ÁPTH sz. utasításhoz

KÉSZITENDŐ MUNKARÉSZEK

Sor- szám	M u n k a r é s z e k					Hivatko- zás az utasítás- ra	Jegyzet
	megnevezés	pél- sorszám	elosztása				
			fel- ügye- lő- ség	köz- ség	tkvi ha- tós- ság		
					ÁPTK		

I. A térképfelújítás rajzi munkarészei:

1.	Munkatérkép /térképmásolat/	1	1				11,12,22 §.	
2.	Film térképmásolat	1	1				11,12,22 §.	selejte- tő
3.	Fototérkép /Közp. Adat- és Térképtárnak/	1					11,23,25 §.	
4.	Sztereó-kiértékelési lap	1	1				12,32 §.	
5.	Puha nagyítás	1	1				11,12,45 §.	selejte- tő
6.	Tisztázati térkép	1				1	58 §.	
7.	Fénymásolat a tisztázati térképről	2	1	1			63 §.	
8.	Manuálé	1	1				40,47 §.	

II. A térképfelújítás írásbeli munkarészei:

9.	Műszaki terv	3	2			1	19 §.	
10.	Vizsgálati napló	1	1				20. §.	
11.	Adatlapok	1	1				14. §.	
12.	Megosztandók jegyzéke	1	1				39. §.	
13.	Ideiglenes területösszesítő	1	1				15. §.	
14.	Pontsűrítés, illesztőpont mérés munkarészei	1	1					
15.	Területszámítási jegyzőkönyv	1	1				54. §.	
16.	Azonosítási jegyzék	2		1	1		56. §.	
17.	Községi földkönyv	1	1				57. §.	
18.	Zárójelentés	2	1			1	62. §.	

Sor- szám	M u n k a r é s z e k					Hivat- kozás az uta- sítás- ra	Jegyzet	
	megnevezése	pél- dány- szá- ma	elosztása					
			fel- ügye- lő- ség	köz- ség	tkvi- ha- tó- ság			ÁFTH

III. Új földnyilvántartási munkarészek:

19.	Részletes osztálykivonat	1	1				63.§.
20.	Birtokivck	1		1			63.§.
21.	Belterületi összesítő	1		1			63.§.
22.	Belterületi főösszesítő	2	1	1			63.§.
23.	Betűsoros névmutató	1		1			63.§.
24.	Helyrajzszám - mutató	1		1			63.§.
25.	Birtokiv másolat /tsz-ek, ÁG-ok részére/	1					63.§.

7.sz. melléklet az 1208/1966./T.14./ ÁFTH sz. utasításhoz.

A térképek tartalmának részletezése.

1. Épületek.

/1/ A felújírtott térképeken ábrázolni kell az állandó jellegű köz- lakó- és üzemi épületeket, az állandó jellegű melléképületeket pedig akkor, ha valamelyik vízszintes oldalméretük a 3 m-t eléri vagy meghaladja és magasságuk 1,5 m-nél nagyobb.

/2/ 1:2000 és 1:2880 méretarányú térképeken az épület falainak a falsíkba visszatérő 0,6 m-t el nem érő ki- és beugrassait figyelmen kívül kell hagyni. Ha a 0,6 m-nél kisebb ki- és beugrások ismétlődnek és együttesen meghaladják a 0,6 m-t, kiegyenlítő vonalukat kell térképezni. A falsíkba vissza nem térő ki- és beugrásokat csak akkor kell figyelembe venni, ha méretük 0,6 m-t meghaladja. A ki- és beugrások fokozatos előfordulása esetén kiegyenlítő vonalukat csak akkor kell térképezni, ha együttesen meghaladják a 0,6 métert.

/3/ 1:1000 méretarányú térképezésénél a /2/ bekezdésben leírt esetekben 0,6 m helyett 0,3 métert kell figyelembe venni.

/4/ Tornácot, terraszt, lépcsőt csak akkor kell térképezni, ha alapozott falazatuk van, vagy tetőszerkezetük az épület tetőszerkezetével össze van építve.

/5/ Építés alatt lévő épületek közül csak azokat kell ábrázolni, amelyek alapfalai már megépültek.

/6/ Bontás alatt lévő vagy romos épületeket - ha lakott vagy használt részük nincs - nem kell ábrázolni.

/7/ Romok közül csak az ÉM által kiadott műemlék jegyzékben felvetteket kell ábrázolni.

/8/ A középületek rendeltetését a térképre fel kell írni.

2. Falak, támfalak, kerítések.

/1/ Azokat az állandó jellegű kő- téglá- beton és beton-alapú vaskerítéseket, falakat és támfalakat kell ábrázolni,

amelyek hossza legalább 5 méter, szélessége pedig meghaladja a 0,3 métert. Ha a falvastagság 0,3 - 0,8 m között van a kirajzolási minta szerint, ha 0,8 m-nél szélesebb, mérethelyesen kell térképezni.

/2/ 1:1000 méretarányú térképezés esetén 0,3 m-ig a kirajzolási minta, ennél szélesebb kerítés vagy támfal esetén mérethelyes ábrázolást kell alkalmazni.

/3/ Terraszos művelésnél a terraszok elhatárolására épített támfalakat nem kell ábrázolni.

3. Katonai és egyéb különleges rendeltetésű létesítmények.

/1/ A felújítiási munka megkezdésekor be kell szerezni a községben lévő, azoknak az üzemnek és létesítményeknek jegyzékét, amelyeknek - az Országos Építésügyi Szabályzat I. kötete 204.§-ának 9. bekezdésében előírtak alapján - csak külső határát szabad a térképen ábrázolni. Az üzemek és létesítmények rendeltetését a térképre felírni nem szabad.

/2/ Az ilyen üzemek és létesítmények területén belül semmilyen épületet vagy építményt feltüntetni nem szabad. Ha a térképeken ilyen adatok már vannak, a felújítiott térképen akkor sem szabad ábrázolni.

/3/ Katonai területeken belül lévő alappontokat a felújítiott térképeken tilos feltüntetni.

/4/ Művelési ágak esetén a 37/1963./XII.24./Korm. számú rendelet 16.§-ának 5. pontjában foglaltak szerint kell eljárni.

4. Utcák és közterek /közterületek/.

/1/ Utcák határvonalának az útmenti földrészletek - az utcával szomszédos - határvonalát kell tekinteni. Köztereket az ábrázolás szempontjából az utcákkal azonosan kell minősíteni.

/2/ 1:2000 és 1:2880 méretarányú térképeken a járműforgalom célját szolgáló útburkolat széleit - az 1:1000 méretarányú térképeken a járdaburkolatok széleit is - ábrázolni kell.

/3/ Olyan lakótömbök esetében, ahol a lakóépületeket és az

azokhoz tartozó földterületeket a közterülettől /utca, köztér/ kerítés nem választja el, közterület határául a meglévő járda-burkolatnak a lakótömb felőli szélét kell tömbhatárvonalnak tekinteni.

5. Közutak.

/1/ Ki nem sajátított és a kataszteri térképen még fel nem tüntetett közutaknál az árok külső szélétől, bevágásban a rézsűszélétől, töltésnél a töltés lábától mért 2 m széles terület-sávot az úthoz tartozó területként kell ábrázolni. Ha valamilyen fontos ok ezt indokolja és az útfenntartás érdekei megengedik, e területsáv szélessége 1,0 m-ig csökkenhet.

/2/ Olyan közutaknál, ahol a kisajátítás /törzskönyvezés/ még nem történt meg, a felmérést a tényleges állapot szerint kell végrehajtani.

/3/ Ha a közut törzskönyvezése már megtörtént a törzskönyvi adatokat az illetékes közuti igazgatóságtól be kell szerezni.

/4/ Kisajátított közutaknál a kisajátítási határvonal és az útkorona két szélét kell a térképen ábrázolni.

/5/ A koronaszélességet teljes vonallal kell kirajzolni, de a közut területéhez tartozó szélső /kisajátítási/ határvonalak közötti területsávokat kapcsolójellel kell összekapcsolni, jelezve, hogy helyrajziszámozás szempontjából összetartoznak.

6. Egyéb utak.

/1/ A közhasználatú dűlőutakat - melyeknek szélei természetben állandó módon nincsenek megjelölve - 6, 8, 10, stb. méterre kiegészített szélességben kell ábrázolni attól függően, hogy átlagos szélességük melyik mérethez van közelebb.

/2/ Tanyákhoz, illetve prэшázakhoz vezető, 3 méternél szélesebb bejáró utakat ábrázolni kell /azokat alrészletként kell kezelni, ha a legkisebb területi mértéket elérik/.

7. Vasutak.

/1/ A közforgalmú vasutak kisajátítási határpontjait, határvonalát és a vágány /ok/ tengelyvonalát/ait/ is ábrázolni kell.

/2/ Nem közforgalmi /mezőgazdasági, ipari, egyéb/ kisvasutak tengelyét és a pályatestként szolgáló terület határvonalát kell ábrázolni. Pályatesten a vasutmelletti árok külső szélétől, töltésben a töltés lábától, bevágásban a rézsű külső szélétől mért 2 m-es sávon belüli területet kell érteni. Ha a pályatest mentén árok, töltés vagy bevágás nincs, a pályatest ábrázolása állandó szélességgel is történhet.

/3/ Térképi ábrázolás szempontjából a közutaknál leírtak szerint kell eljárni.

/4/ Pályaudvaron csak a felvételi épület és a pályaudvar határa ábrázolható. Vágányhálózatot nem szabad ábrázolni.

/5/ Művelési ág szempontjából a vasút kisajátítási határvonalán belüli teljes terület - mint pályatest vagy pályaudvar - általában művelés alól kivett terület, kivéve azokat a mezőgazdaságilag ténylegesen művelt területeket, amelyek a legkisebb területi mértéket elérik, illetve meghaladják. Nem állandó jellegű erdei vasutak és erdészeti rakodók esetén a 37/1963./XII.24./ Korm.számú rendelet 15.§-ának g/ pontjában foglaltak az irányadók.

8. Közutak és vasutak tartozékai.

/1/ Mind a közutaknál, mind a vasutaknál ábrázolni kell a 0,5 m-nél szélesebb átereszeket, hidakat, vasuti aluljárókat, gyalogos alul- és felüljárókat, alagutakat. Alagutaknál és boltozott aluljáróknál a boltívek és támfalak vízszintes vetületét kell ábrázolni. Hidaknál alul- és felüljáróknál pedig ezek eleje, illetve vége ábrázolandó.

/2/ Vasutak üzemi területén belüli létesítményekből csak azokat kell ábrázolni, amelyeket az ÁFTH elnöke az építésügyi miniszterrel és az igazságügyminiszterrel egyetértésben megállapít. /OÉSz. I. kötet 2. szám 4.§. /12/ bek./

9. Folyók és állóvizek /kutak, források, patakok,
folyók, tavak/

/1/ Beépített belterületen a köztereken és utcák területén lévő valamennyi közkutat ábrázolni kell.

/2/ Zártkertekben a tanyákhoz és présházakhoz tartozó kutak közül csak a mélyfurásukat, továbbá a nem tanyához és présházhoz tartozó valamennyi kutat térképezni kell.

/3/ Nyílt kutaknál a nyílás középpontját, zárt kutaknál az elzáró felépítmény középpontját kell ábrázolni. Felépítmény nélküli zárt kutaknál a vízvezető cső földfelszínén lévő helyét kell ábrázolni.

/4/ Forrásokat a víz felszínre törésének helyén kell ábrázolni, közismert nevüket a térképen fel kell tüntetni.

/5/ Patakok, folyók és tavak kiépített partvonalai általában másodrendű vonalak. A ki nem épített partvonalak harmadrendű vonalak. Partvonalon azt a vonalat kell érteni, amely a kavicsos, homokos területet az állandó növényzettel borított, illetve mezőgazdaságilag művelt területtől elválasztja.

/6/ Patakok, folyók és tavak partvédő műveit, a medret elzáró gátakat és hidakat a térképen ábrázolni kell.

/7/ A hidak által fedett mederterület a vízfelülethez tartozik.

/8/ A halastavakat a művelés alól kivett egyéb területektől elkülönítve, önálló alrészletként kell a térképen ábrázolni.

10. Szigetek.

A vízmederben lévő állandó növényzet nélküli homok- és kavicsátányokat a térképen nem kell feltüntetni, a növényzettel borított szigetek partvonalát azonban ábrázolni kell.

11. Vízügyi létesítmények.

/1/ A gátak, töltések, depóniák és csatornák elhatároló, illetve kisajátítási határvonalait ábrázolni kell.

/2/ A víz állandó levezetésére alkalmatlan "száraz" árkok közül csak az 1,5 m-nél szélesebb, illetve 1,0 m-nél mélyebbeket kell a felújított térképen ábrázolni.

/3/ A víz levezetésére állandóan használt árkok és csatornák kisajátítási határvonalain belül az árkok és csatornák partvonalát /viztükör/ is ábrázolni kell.

/4/ Az árkok és csatornák melletti depóniákat csak akkor kell a térképen külön feltüntetni, ha magasságuk az 1,5 m-t, teljes szélességük a 4,0 m-t meghaladja.

/5/ Ha a csatorna partvonala, illetve a védgát vagy depónia lábvonala a kisajátítási határvonalhoz 2 m-nél közelebb esik, akkor csak az utóbbit kell a térképen feltüntetni.

/6/ A kisajátítási határvonalak közötti terület helyrajziszámot kap. A szélső vonalak közötti területsávokat kapcsolójelekkel kell összekapcsolni.

/7/ Az árkok és csatornák partvonalait, a töltések és depóniák lábvonalaikat a térképen folytonos vonallal kell kihúzni. Az árok medrébe "árok", a töltések lábvonalaik közötti területbe pedig "töltés" megjelölést kell írni. Nagyobb csatornánál annak közismert elnevezését a mederbe kell beírni. A csatornák folyási irányát nyíllal kell ábrázolni.

12. Földfeletti vezetékek /magasfeszültségű villany-, víz, gáz-, gőz és olajvezetékek/ és drótkötélpályák

E létesítmények nyomvonalát külterületen, zártkertben kell ábrázolni; tartóoszlopaik közül pedig csak az alapozottakat. Nem kell tehát ábrázolni a faoszlopokat, a betonlábú faoszlopokat és az alapozás nélküli vasbetonoszlopokat.

13. Földalatti létesítmények, pincék, barlangok

/1/ Nagyobb bányauzemnél a bánya részére kisajátított terület határvonalát ábrázolni kell.

/2/ A még ki nem sajátított területen lévő kisebb bánya külszínén lévő egyedülálló létesítmények közül az aknák és tárók bejáratait, a fúrólukakat, külszíni fejtéseket és meddőhányokat

kell ábrázolni függetlenül attól, hogy a létesítmény ~~üzem~~ben van-e. Külszíni fejtéseknél a mező- vagy erdőgazdaságilag nem művelhető területet ábrázolni kell. E területbe be kell írni a "külszíni fejtés" megjelölést. Bányaüzemek közismert nevét a térképen fel kell tüntetni.

/3/ Csak a kiépített barlangok be- és kijáratait kell a térképen ábrázolni. Ki nem épített barlangokat, továbbá földalatti lakásokat és pincéket a térképen ábrázolni nem kell.

/4/ Ha a be- és kijáratok a legkisebb területi mértéket eléri, ezeket mint művelés alól kivett területeket kell kezelni.

/5/ A városi csatornahálózatot és más földalatti közműhálózatot a térképfelújítás során nem kell térképezni.

14. Emlékművek, szobrok, keresztek, parkok,
játszóterek, temetők

/1/ Az emlékművek, szobrok és keresztek kerítésükkel együtt egy tereptárgyat képeznek. A 16 m^2 -nél nagyobb alapterületűeket a térképen mérethelyesen kell ábrázolni. Az emlékmű vagy szobor nevét a térképre fel kell írni.

/2/ Az olyan földrészletek helyrajziszáma alá, amelyeken az ÉM által kiadott műemlék-jegyzékbe felvett műemlék van, 5 mm átmérőjű körbe írt M betűt kell írni.

/3/ Parkokat, játszótereket, diszkerteket, népfürdőket, piactereket főbb úthálózatuk feltüntetésével ábrázolni kell.

/4/ Temetőkben a templomot, kápolnát, ravatalozót, lakóházat és más közhasználatú épületet fel kell tüntetni. A temetőben levő főúthálózatot /5 m és ennél szélesebb utakat/ a térképen fel kell tüntetni. Ugyancsak térképezni kell a temetkezés céljára még fel nem használt területeket is.

8.sz. melléklet az 1208/1966./T.14./ÁFTH sz. utasításhoz

A térképen ábrázolandó művelési ágak és a legkisebb területi mértékek.

Az állami földnyilvántartásról szóló 1963.évi 32.sz. tvr./Tvr./ és a végrehajtása tárgyában kiadott 37/963./XII.24./ Korm.sz. rendelet /Vhr./ szerint, az egyes művelési ágak és művelés alól kivett területek, továbbá a legkisebb területi mértékek a következők:

Tvr.6.§. A mező- és erdőgazdálkodásilag hasznosított területeket - azok rendszeres főhasznosítási módjára tekintettel - szántó, rét, szőlő, kert, gyümölcsös, legelő, nádas és erdő művelési ágban kell nyilvántartani.

Vhr.8.§. Szántó az a terület, amely rendszeres szántóföldi művelés alatt áll, tekintet nélkül arra, hogy azt milyen agrotechnikai eljárással /például öntözéssel/ hasznosítják, vagy átmenetileg ugarolják, illetve parlagon hagyják. A szántó művelési ágban kell nyilvántartani még:

a/ a zöldségtermesztés szántóföldi vetésforgóban művelt területeit, akár száraz, akár öntözéses művelést folytatnak azokon;

b/ az előírtnál ritkábban telepített, illetve ritkább beállottaságú gyümölcsösöket, vagy gyümölcsfákkal, illetve szőlővel rendszertelenül borított területeket, amelyeken rendszeres szántóföldi művelést folytatnak;

c/ a szőlő-, gyümölcs- és díszfaiskolák, az évelő-, ipari, gyógy- és dísznövény, továbbá a zöldség ültetvények területeit;

d/ az állandó jellegű kertészeti területeket, amelyeken rendszeresen dísz-, ipari, gyógynövényt, vagy zöldséget termesztnek;

e/ a melegágyak, a palántanevelő telepek és a növényházak területeit;

f/ a komló ültetvényeket.

Vhr.9.§. Rét az a füves terület, amelynek fűtermését általában kaszálással hasznosítják, ide érve a mesterségesen fűvesített területet is.

Vhr.10.§./1/ Szőlő az előírt, vagy helyileg kialakult telepítési rendszer szerint betelepített terület, amelyen a termesztett főnövény szőlő. A szőlő művelési ágba tartoznak a szőlőalanyvessző termesztésére szolgáló anyatelepek is. Nem változtat a szőlő művelési ágon, ha a sorközökben a szőlő szerves tápanyag utánpótlása érdekében zöldtrágya növénytermesztést folytatnak.

/2/ A szőlőtelepítésre kijelölt területeket a telepítésig az eredeti művelési ágban kell nyilvántartani.

Vhr.11.§. /1/ Kert a község belterületén az a terület, amelyen zöldséget, virágot, vagy dísznövényt termesztenek.

/2/ Kert művelési ágban kell nyilvántartani 1500 m².
/41/ n-öl/ kiterjedésig a község belterületén azokat a területeket is, amelyek egyébként szántónak minősülnének.

Vhr.12.§. /1/ Gyümölcsös az előírt, vagy helyileg kialakult telepítési rendszer szerint tiszta, vagy vegyes állományban betelepített az a terület, amelyen a termesztett főnövény gyümölcsfa, illetőleg gyümölcsbokr. Gyümölcsös művelési ágban kell nyilvántartani a legalább két gyümölcsfásorból álló pásztákat, valamint a gyümölcsfaiskolai termelést szolgáló alanytelepeket is. Nem változtat a gyümölcsös művelési ágon, ha a sorközökben a gyümölcsös szerves tápanyag utánpótlása érdekében zöldtrágya, vagy egyéb növénytermesztést folytatnak.

/2/ A gyümölcsstelepítésre kijelölt területeket a telepítés megtörténteig az eredeti művelési ágban kell nyilvántartani.

/3/ A vasutak, közutak, árkok, csatornák, természetes vízfolyások stb. mentén, továbbá a nem gyümölcsös művelési ágú földrészleteken szegélyként telepített, egy sorból álló gyümölcsfásorokat művelés alól kivett területként, illetőleg abban a művelési ágban kell nyilvántartani, amelynek területén a gyümölcsfásor áll.

Vhr.13.§. Legelő az a füves terület, amelynek fűtermését főként legeltetéssel hasznosítják, ide értve a mesterségesen fűvesített területet is. A legelő művelési ágba tartoznak még az állandóan legeltetésre használt fásított legelők is.

Vhr.14.§. Nádas az a terület, amelyen ipari, építkezési, vagy mezőgazdasági felhasználásra alkalmas nád, vagy gyékény terem.

Vhr.15.§. /1/ Erdő az erdő jellegű faállománnyal borított terület. Az erdő művelési ágban kell nyilvántartani még:

a/ a faállománnyal átmenetileg nem borított területeket, amelyeken a kitermelt faállományt fel kell újítani, ide értve azokat a területeket is, ahol a talajerő pótlása, vagy a talaj gyomtalanítása érdekében - legfeljebb három éven át - erdőfelújítást előkészítő munka folyik;

b/ a faállománnyal körülzárt, vagy abba beöblösödő környező tisztásokat, amelyeket az árnyékolás, vagy egyéb természetvédelmi gátló körülmény folytán nem erdősitenek, sem más műveléssel gazdaságosan nem hasznosítanak;

c/ az erdősités, fásítás célját szolgáló csemetekerteket;

d/ a legalább négy sor fából álló fasorok, valamint a mező- és hóvédő erdősávok területét;

e/ a karácsonyfatelepeket, a fűz vesszőtelepeket, az ipari célokat szolgáló sajmeggytelepeket, továbbá a lombnyerés céljára szolgáló epreskerteket;

f/ a külterületi parkokat, élőfagyűjteményeket /arborétumok/;

g/ az erdészeti nem állandó jellegű üzemi utak és vasutak területét, az erdészeti rakodókat, az erdei nyiladékokat, továbbá az erdő területén áthaladó vezetékek védősávját;

h/ a folyók védőtöltésének víz felőli oldalán /a hullámtérben/ faállománnyal borított területeket.

/2/ Az erdőtelepítésre kijelölt területeket a telepítésig az eredeti művelési ágban kell nyilvántartani.

/3/ A legfeljebb három sorból álló fasorok által elfoglalt

területet abban a művelési ágban kell nyilvántartani, amelynek területén a fasor áll. Ha a fasor művelés alól kivett területen áll, ilyen területként kell nyilvántartani.

Tvr.7.§. Művelés alól kivett területként kell nyilvántartani a beépített területeket, az ipari, közlekedési, vízügyi, honvédelmi és rendészeti célokat szolgáló területeknek mező- és erdőgazdasági művelés alatt nem álló részét, valamint a mező- és erdőgazdasági művelésre a talaj természeti adottságainál fogva alkalmatlan területeket.

Vhr.16.§. A mező- és erdőgazdasági művelés alól kivett területek a következők:

1. A településekkel kapcsolatban:

- a/ az épületek és építmények, valamint ezek céljára szolgáló, udvarok, továbbá a lakótelepek közös parkjai;
- b/ a közparkok, a díszkertek és a gyermekjátszóterek;
- c/ a gyógyhelyek, az üdülőhelyek és a gyógyfürdők céljára szolgáló, az egészségügyi miniszter által kijelölt területek;
- d/ a sporttelepek és az állandó jellegű táborok mező- és erdőgazdasági művelés alatt nem álló része;
- e/ a vásárterek és a kiállítási területek,
- f/ a temető céljára kijelölt területnek mezőgazdasági művelés alatt nem álló része;
- g/ az állandó jellegű szeméttlerakó telepek;
- h/ a feltöltés alatt álló területek mező- és erdőgazdasági művelés alatt nem álló része.

2. A termeléssel kapcsolatban:

- a/ az ipar- és a bányatelepek, a meddőhányók és az egyéb lerakóhelyek;
- b/ a felaszini művelésű bányák mezőgazdasági művelés alatt nem álló része;
- c/ állandó jelleggel tárolásra használt beépítetlen területek;

d/ a vízművek és a hozzájuk tartozó védőterületek;

e/ a szennyvztisztító telepek;

f/ az állandó jellegű mező- és erdőgazdasági telephelyek /majorok, gépállomások stb./ mező- és erdőgazdasági művelés céljára nem használt területei;

g/ az állandó jellegű közös szérűk és a mezőgazdasági nagyüzemek által használt szérűskertek;

h/ a halastavak /halastó az a természetes, vagy mesterséges vízfelület, amelyet haltenyésztésre használnak, ide értve a teleltető és ivadéknevelő tavakat, továbbá a váltógazdálkodásra berendezett halastavakat, valamint mindezek tartozékait is/;

i/ a dögterek;

j/ a talaj természeti adottságánál fogva terméketlen /kopár/ területek.

3. A közlekedéssel és a hírközléssel kapcsolatban:

a/ az országos közutak, a tanácsai közutak, a sajáthasználátú utak, az utakhoz tartozó műtárgyak és az utak tartozékai által elfoglalt területek, az utcák, a közterek, valamint a 3 méternél szélesebb tanyai bejáró utak, gyalogutak, és kerékpárutak; közutaknál az árok /anyagárok/ rézsűjének külső szélétől - töltésen haladó közutnál, ha árok nincs, a töltés rézsűjének külső szélétől - számított 2 méter széles terület;

b/ szőlőben, gyümölcsösben a művelés és a szállítás céljait szolgáló állandó utak, ha azok szélessége a szőlő, illetőleg a gyümölcsös sortávolságát legalább 3 méterrel meghaladja;

c/ a közforgalmú, az ipari és a gazdasági vasutak, továbbá az állandó jellegű erdei vasutak;

d/ a vasutak és a közutak alépítményeinek, továbbá egyéb forgalmi létesítményeinek céljára felhasznált terület;

e/ a közforgalmú repülőtereknek a repülés céljára köz-

vetlenül és állandóan szolgáló területe;

f/ a kikötők szárazföldi területe;

g/ a rádió és a televízió adótornyok által elfoglalt terület.

4. A vízgazdálkodással kapcsolatban:

a/ a folyók, a patakok, az állandó, vagy időszakos vízfolyások, a természetes tavak, a víztározók, továbbá azok a mocsarak, amelyekben ipari, építkezési, illetőleg mezőgazdasági felhasználásra alkalmas nád, vagy gyékény nem terem;

b/ a szállításra használható, vagy a vízművek célját szolgáló csatornák, valamint azoknak mező- és erdőgazdasági művelésre fel nem használt tartozékai;

c/ a belvizlevezető csatornák, az állandó jellegű öntözőcsatornák /rizstelepek elárasztó és lecsapoló főcsatornái/, valamint az egyéb árkok;

d/ a védtöltések vagy egyéb terepfeletti vízszintet tartógátak /völgyzárógátak, halastó-töltések stb./, továbbá az ezek építése során keletkezett anyaggödrök, valamint a védtöltések mindkét oldalán azok a területek, amelyeken vízügyi érdekből mező- vagy erdőgazdasági termelést folytatni nem szabad.

5. A honvédelemmel és a rendészettel kapcsolatban:

a/ a honvédelmi és a rendészeti szervek céljára állandóan igénybe vett területek, kivéve azokat, amelyeken - bár bizonyos megkötéssel - mező- vagy erdőgazdasági művelést folytatnak;

b/ azok a területek, amelyeknek gazdasági felhasználását nemzetközi megállapodás korlátozza, kivéve, ha azokon - bár bizonyos megkötésekkel - mező- vagy erdőgazdasági művelést folytatnak;

c/ azok a területek, amelyeknek gazdasági felhasználását honvédelmi, illetőleg rendészeti szempontból az illetékes szerv megtiltotta.

Vhr.17.§. /1/ Egy földrészleten belül a különböző művelési ágak területét és a művelés alól kivett területeket alrészletekként kell nyilvántartani, ha azok nagysága az alábbi /2/ bekezdésben meghatározott legkisebb területi mértéket eléri, vagy meghaladja.

/2/ A legkisebb területi mérték.

a/ a község belterületén

szőlő, kert, gyümölcsös művelési ágnál és művelés alól kivett területnél 200 m^2 /56 n-öl/; rét, legelő, nádas és erdő művelési ágnál 400 m^2 /111 n-öl/; szántó művelési ágnál 1501 m^2 /417 n-öl/;

b/ a község külterületén

szőlő, gyümölcsös művelési ágnál és művelés alól kivett területnél 400 m^2 /111 n-öl/; szántó, rét, legelő, nádas és erdő művelési ágnál 1500 m^2 /417 n-öl/;

c/ a község zártkertjében

szőlő, gyümölcsös művelési ágnál és művelés alól kivett területnél 200 m^2 /56 n-öl/; szántó, rét, legelő, nádas és erdő művelési ágnál 400 m^2 /111 n-öl/.

/3/ Az állandó jellegű épületet a hozzátartozó udvarral együtt - tekintet nélkül a legkisebb területi mértékre - külön alrészletekként kell nyilvántartani.

TARTALOMJEGYZÉK

I. Fejezet: Általános rendelkezések

1. §. Az utasítás hatálya alá tartozó területek
2. §. Vetületi rendszer
3. §. Méretarány
- 4/A. §. Szelvényrendszer
- 4/B. §. Mértékegység, azonosítás
- 4/C. §. A felujítás végrehajtásának alapelvei
5. §. A felujított térkép tartalma
6. §. Az ábrázolandó részletpontok /vonalak/ csoportosítása
7. §. A térképen ábrázolt pontok és vonalak pontossága, hibahatára

II. Fejezet: Előkészítés

8. §. Légifelvételek biztosítása
9. §. Alappontok felkeresése, előrejelölése, illesztőpontmérés
10. §. Fotogrammetriai munkatermékek biztosítása
11. §. Egyképes, síkfotogrammetriai eljáráshoz készülő fotogrammetriai munkatermékek
12. §. Kétképes, sztereofotogrammetriai eljáráshoz készülő fotogrammetriai munkatermékek
13. §. Belterület és zártkert határvonalának ellenőrzése
14. §. Adatlapok kiállítása
15. §. Területösszeállítás, azonosítás
16. §. A felujítandó térképek előkészítése fotogrammetriai feldolgozáshoz
17. §. Kontaktmásolatok elkészítése, jelölt pontok felkeresése
18. §. Utólagos illesztőpontmérés
19. §. Műszaki terv készítése
20. §. Vizsgálati napló készítése
21. §. Az előkészítő munkák vizsgálata

III. Fejezet: Fotogrammetriai feldolgozás

- 22. §. A felujítandó kataszteri térképek átfényképezése
- 23. §. A transzformálás előkészítése
- 24. §. Előzetes transzformálás
- 25. §. Végleges transzformálás
- 26. §. Laboratóriumi és szerkesztési munkák
- 27. §. Sikfotogrammetriai munkák hibahatárai
- 28. §. Sikfotogrammetriai munkák vizsgálata
- 29. §. Fotogrammetriai munkatermék minősítése
- 30. §. Átadandó munkarészek
- 31. §. Sztereofotogrammetriai munkák illesztési adatai
- 32. §. Sztereofotogrammetriai kiértékelés
- 33. §. Sztereofotogrammetriai munkák hibahatárai
- 34. §. Sztereofotogrammetriai munkák vizsgálata
- 35. §. A sztereokiértékelési lap minősítése
- 36. §. Átadandó munkarészek

IV. Fejezet: Helyszini munkák

- 37. §. Az átvett anyag vizsgálata
- 38. §. A helyszini munkák irodai előkészítése
- 39. §. Birtokvalósítás osztálybahelyezés /osztálybasorozás/
- 40. §. Minősítés /klasszifikálás/ egyképes /sikfotogrammetriai/eljárás esetén
- 41. §. A fototérkép megbízhatóságának vizsgálata
- 42. §. Épületek minősítése
- 43. §. Egyéb adatok minősítése
- 44. §. A fototérkép minősítésének vizsgálata
- 45. §. Minősítés kétképes /sztereofotogrammetriai/ eljárás esetén
- 46. §. Az előzetes minősítés vizsgálata
- 47. §. A sztereokiértékelési lap helyszini minősítése és kiegészítése

V. Fejezet: Térképezés, területszámítás és új munkarészek készítése

- 48. §. A térképezés végrehajtásának általános irányelvei
- 49. §. A térképezés alapjául szolgáló fotogrammetriai termékek előkészítése
- 50. §. Térképezés a kataszteri térképmásolaton
- 51. §. Kiegészítő mérések térképezése
- 52. §. A térképezés vizsgálata
- 53. §. Helyrajziszámozás
- 54. §. Területszámítás
- 55. §. A helyrajziszámozás és területszámítás ellenőrzése
- 56. §. Azonosítási jegyzék
- 57. §. Községi földkönyv készítése
- 58. §. Nyomdai sokszorosításra alkalmas térképszelvények készítése
- 59. §. A tisztázati térkép vizsgálata
- 60. §. A belső vizsgálat összefoglalása
- 61. §. Átvételi vizsgálat
- 62. §. Zárójelentés

VI. Fejezet: Vegyes rendelkezések

- 63. §. Új földnyilvántartási munkarészek készítése és az egységes nyilvántartás bevezetése
- 64. §. Munkarészek átadása
- 65. §. Felujított térképek sokszorosítása

Mellékletek:

- 1.sz. melléklet: Tájékoztató a fotogrammetriai munkák áráról
- 2.sz. " Munkaterv
- 3.sz. " Műszaki leírás a fotogrammetriai feldolgozásról
- 4.sz. " Táblázat a mag.különbségből eredő torzulás megállítására
- 5.sz. " A zárójelentés statisztikai része
- 6.sz. " Munkarészek példányszáma és elosztása
- 7.sz. " A térképek tartalmának részletezése
- 8.sz. " A térképen ábrázolandó művelési ágak és a legkisebb területi mérték

az 1208/1966./T.14./AFTH sz. utasítás
4.sz. mellékletéhez

T Á B L Á Z A T

légifényképeken a relatív magasságkülönbségből eredő torzulás mértékének megállapítására. A táblázatból kivehető korrekció:

$$r = \frac{h}{H} R$$

h = relatív magasságkülönbség

H = repülési magasság

R = távolság a nadirponttól

Megjegyzés: A távolság ölben is kifejezhető, ebben az esetben a korrekciót is ölben kapjuk. Közbeeső értékeknél interpolálni kell.

Repülési mag. H (m)		800					1000					1200					1400					1600				
Rel. mag. különbség h (m)		2	4	6	8	10	2	4	6	8	10	2	4	6	8	10	2	4	6	8	10	2	4	6	8	10
Távolság a nadírponttól (R):	100	0.2	0.5	0.7	1.0	1.2	0.2	0.4	0.6	0.8	1.0	0.2	0.3	0.5	0.7	0.8	0.1	0.3	0.4	0.6	0.7	0.1	0.2	0.4	0.5	0.6
	200	0.5	1.0	1.5	2.0	2.5	0.4	0.8	1.2	1.6	2.0	0.3	0.7	1.0	1.3	1.7	0.3	0.6	0.9	1.1	1.4	0.2	0.5	0.7	1.0	1.2
	300	0.7	1.5	2.2	3.0	3.7	0.6	1.2	1.8	2.4	3.0	0.5	1.0	1.5	2.0	2.5	0.4	0.9	1.3	1.7	2.1	0.4	0.7	1.1	1.5	1.9
	400	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	0.8	1.6	2.4	3.2	4.0	0.7	1.3	2.0	2.7	3.3	0.6	1.1	1.7	2.3	2.9	0.5	1.0	1.5	2.0	2.5
	500	1.2	2.5	3.7	5.0	6.2	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	0.8	1.7	2.5	3.3	4.2	0.7	1.4	2.1	2.9	3.6	0.6	1.2	1.9	2.5	3.1
	600	1.5	3.0	4.5	6.0	7.5	1.2	2.4	3.6	4.8	6.0	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	0.9	1.7	2.6	3.4	4.3	0.7	1.5	2.2	3.0	3.7
	700	1.7	3.5	5.2	7.0	8.7	1.4	2.8	4.2	5.6	7.0	1.2	2.3	3.5	4.7	5.8	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0	0.9	1.7	2.6	3.5	4.4
	800	2.0	4.0	6.0	8.0	10.0	1.6	3.2	4.8	6.4	8.0	1.3	2.7	4.0	5.3	6.7	1.1	2.3	3.4	4.6	5.7	1.0	2.0	3.0	4.0	5.0
	900	2.2	4.5	6.7	9.0	11.2	1.8	3.6	5.4	7.2	9.0	1.5	3.0	4.5	6.0	7.5	1.3	2.6	3.9	5.1	6.4	1.1	2.2	3.4	4.5	5.6
	1000	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	2.0	4.0	6.0	8.0	10.0	1.7	3.3	5.0	6.7	8.3	1.4	2.9	4.3	5.7	7.1	1.2	2.5	3.7	5.0	6.2
	1100	2.7	5.5	8.2	11.0	13.7	2.2	4.4	6.6	8.8	11.0	1.8	3.7	5.5	7.3	9.2	1.6	3.1	4.7	6.3	7.9	1.4	2.7	4.1	5.5	6.9
	1200	3.0	6.0	9.0	12.0	15.0	2.4	4.8	7.2	9.6	12.0	2.0	4.0	6.0	8.0	10.0	1.7	3.4	5.1	6.9	8.6	1.5	3.0	4.5	6.0	7.5
	1300	3.2	6.5	9.7	13.0	16.2	2.6	5.2	7.8	10.4	13.0	2.2	4.3	6.5	8.7	10.8	1.9	3.7	5.6	7.4	9.3	1.6	3.2	4.9	6.5	8.1
	1400	3.5	7.0	10.5	14.0	17.5	2.8	5.6	8.4	11.2	14.0	2.3	4.7	7.0	9.3	11.7	2.0	4.0	6.0	8.0	10.0	1.7	3.5	5.2	7.0	8.7
	1500	3.7	7.5	11.2	15.0	18.7	3.0	6.0	9.0	12.0	15.0	2.5	5.0	7.5	10.0	12.5	2.1	4.3	6.4	8.6	10.7	1.9	3.7	5.6	7.5	9.4
	1600	4.0	8.0	12.0	16.0	20.0	3.2	6.4	9.6	12.8	16.0	2.7	5.3	8.0	10.7	13.3	2.3	4.6	6.9	9.1	11.4	2.0	4.0	6.0	8.0	10.0